

Skurðaðgerðir á Íslandi við slitgigt

Nýjar fóðringar eða staurliður

Halldór Jónsson jr

Bæklunarskurðeild LSH og Læknadeild HÍ

Efnisatriði:

Skilgreining og meingerð

Staðsetning og orsök

Faraldsfræði

Einkenni, rannsóknir, fyrsta meðferð

Skurðaðgerðir: yfirlit

Gerviliðaðgerðir á mjöðm og hné: aðgerðarlýsingar

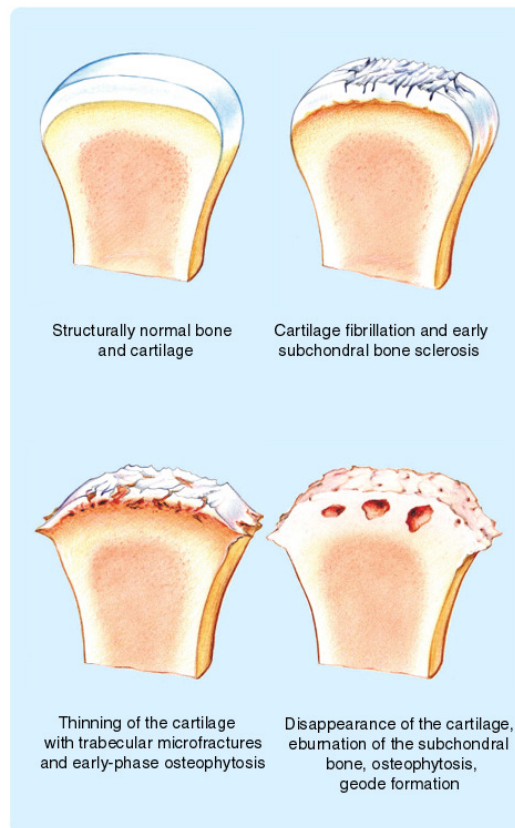
Spenging á mjóbaki: aðgerðarlýsing

Vandamál og nýjungar

Framtíðin

Skilgreining og meingerð:

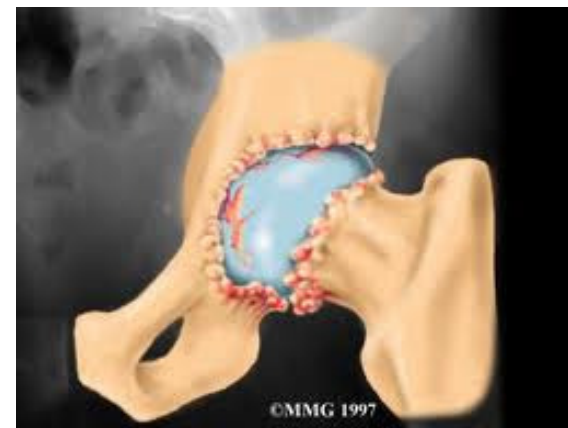
“Niðurbrot á liðbrjóski og aflögun liða”

Niðurbrot brjóskis - þynning

Erting slímhimnu - bólga

Beinmyndun, nabbar, aflögun

Skilgreining og meingerð:

Dæmi um hryggþófaslit í háls hrygg

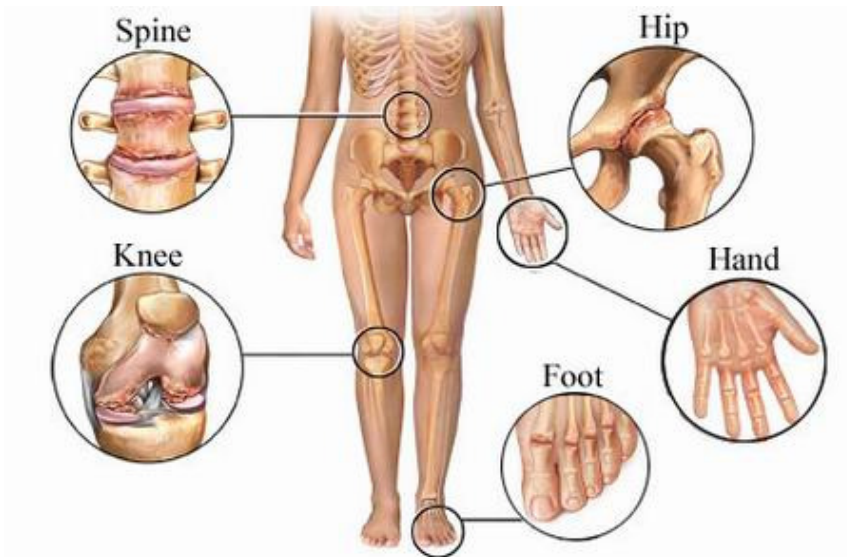

Staðsetning og orsök:

Leggst helst á liði sem bera þunga!

Frumslitgigt: orsök óþekkt? (erfðir, áhættuþættir)

Síðkomin slitgigt: einhver undanfarandi áverki ....

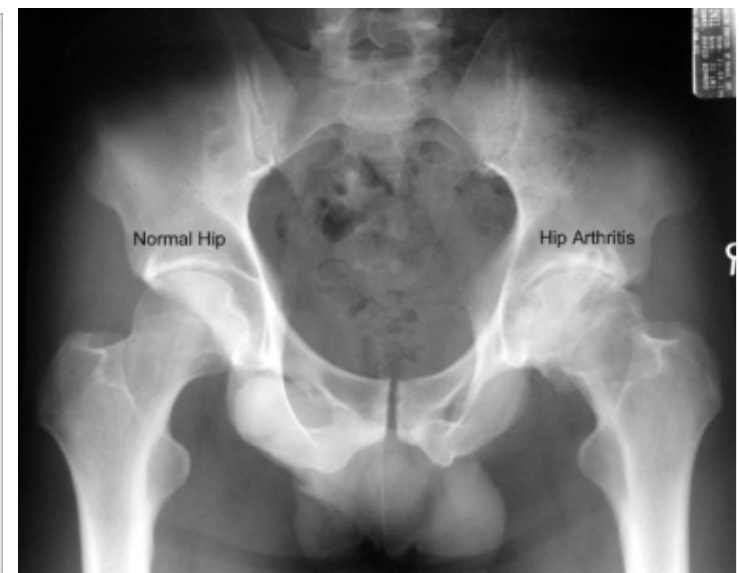
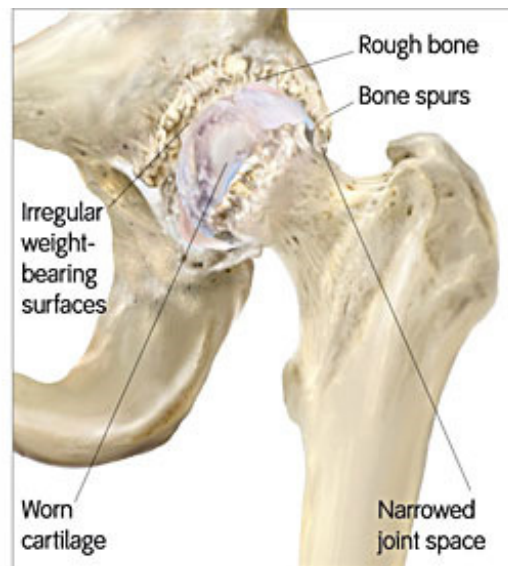
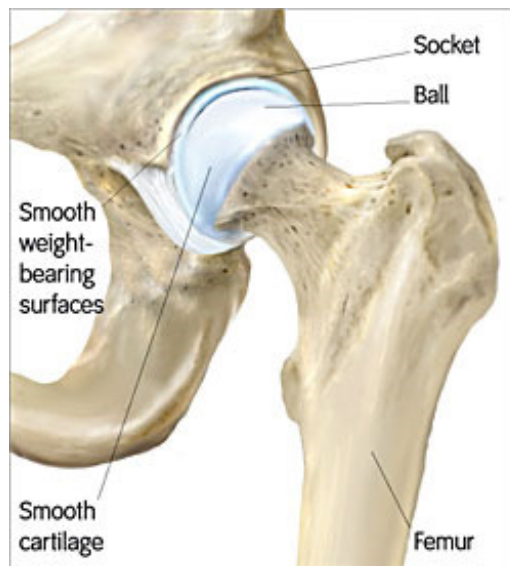

Faraldsfræði:

Algengasti bæklunarsjúkdómurinn!

Svipað hlutfall ko:ka; ko fleiri eftir tíðahvörf

65 ára: - 80% með slitgigt á röntgenmynd
- 25-30% með einkenni

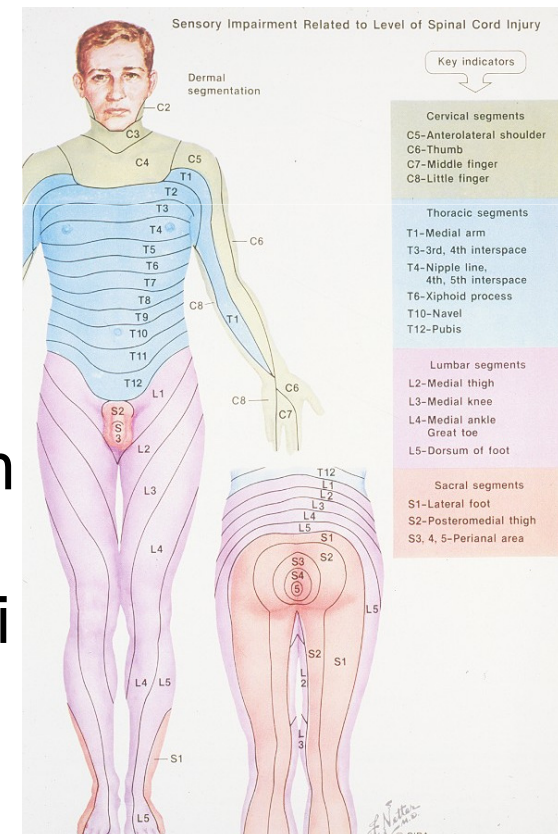

Einkenni:

Stirðleiki, verkur og hreyfisársauki!

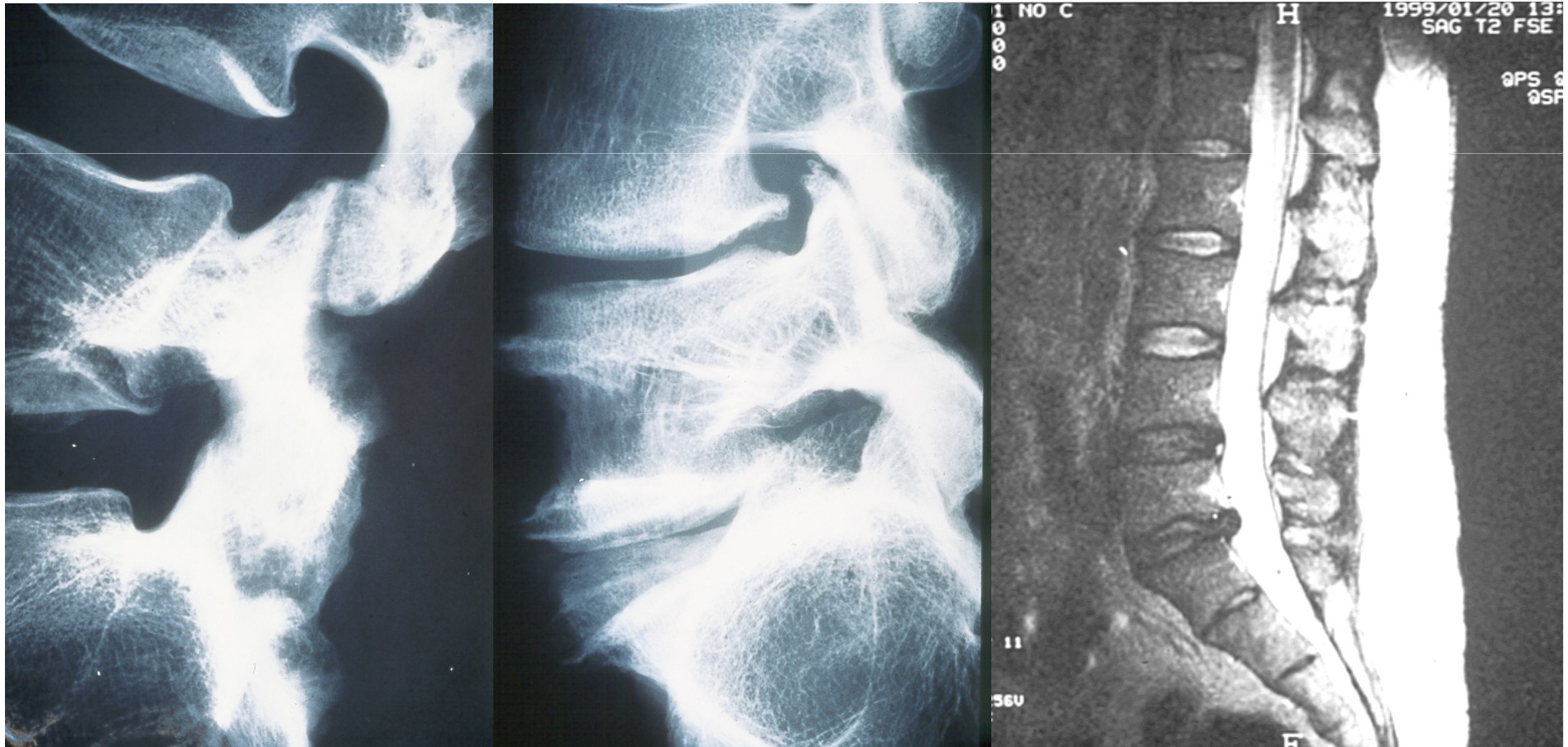

- Staðbundinn
- Útgeislandi

Rannsóknir:

Röntgen og segulómrannsókn!

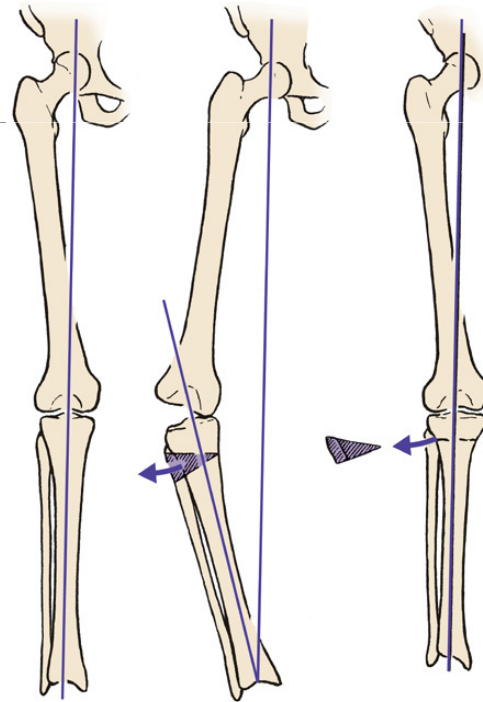
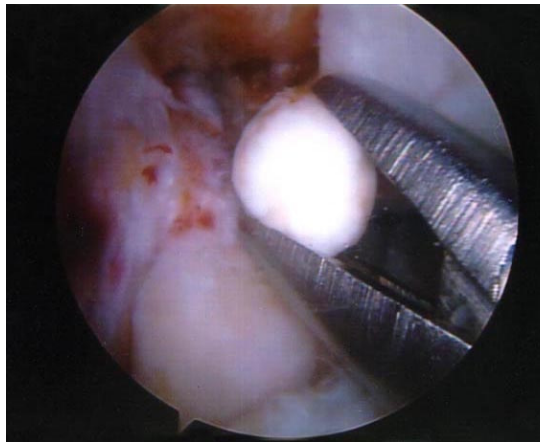
Meðferð: í fyrstu .....

Fræðsla, þjálfun, hjálpartæki, lyf!

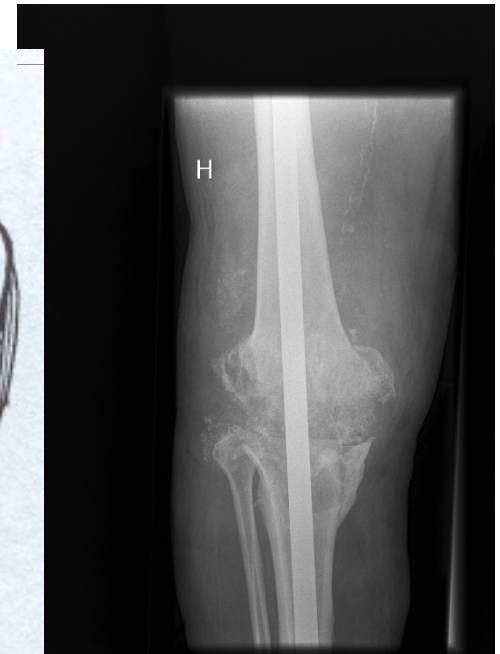
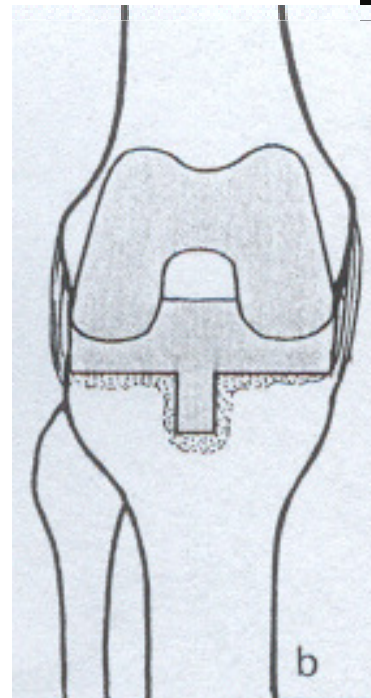
Skurðaðgerðir, yfirlit:

Snyrta, breyta álagi, liðskipti, staurliður!

Normal

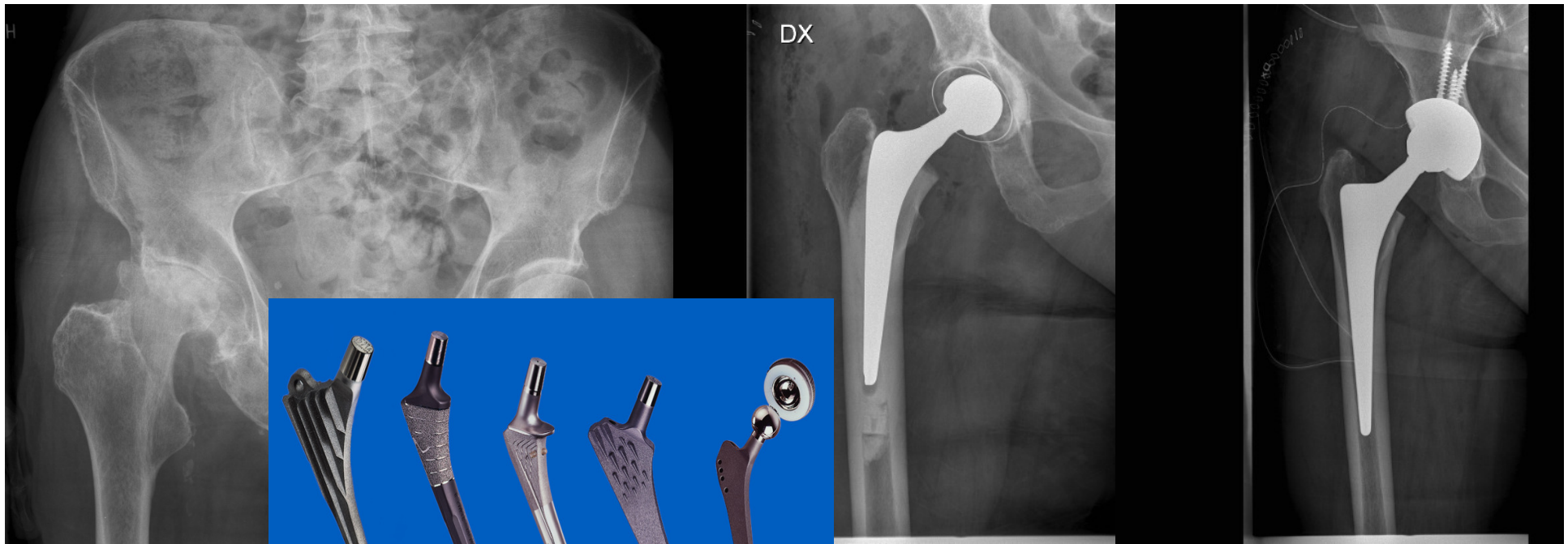
Dandy & Edwards: Essential Orthopaedics and Trauma, 5th Edition.
Copyright © 2009 by Churchill Livingstone, an imprint of Elsevier, Ltd. All rights reserved.

Skurðaðgerðir á Íslandi: helstu!

Mjöldm: liðskipti - nýjar fóðringar

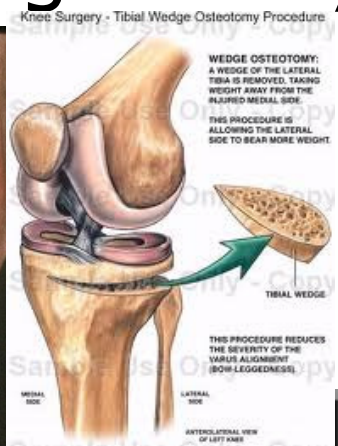

Cement

Ekki cement

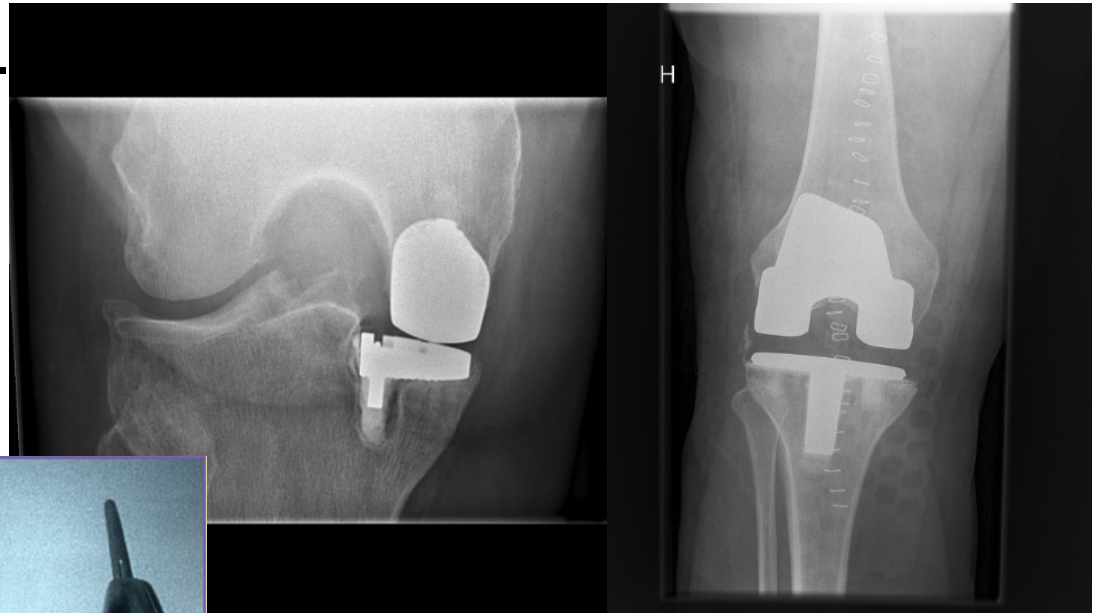
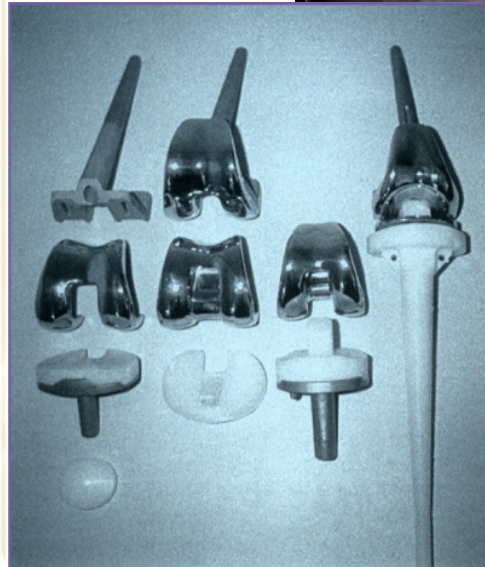
Skurðaðgerðir á Íslandi: helstu!

Hné: yngri - breyta álagi með beinskurði

Skurðaðgerðir á Íslandi: helstu!

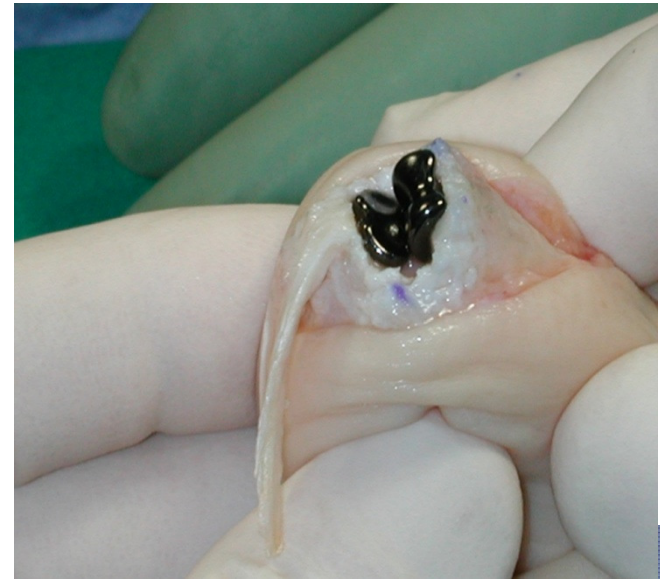
Hné: eldri, liðskipti –
nýjar fóðringar

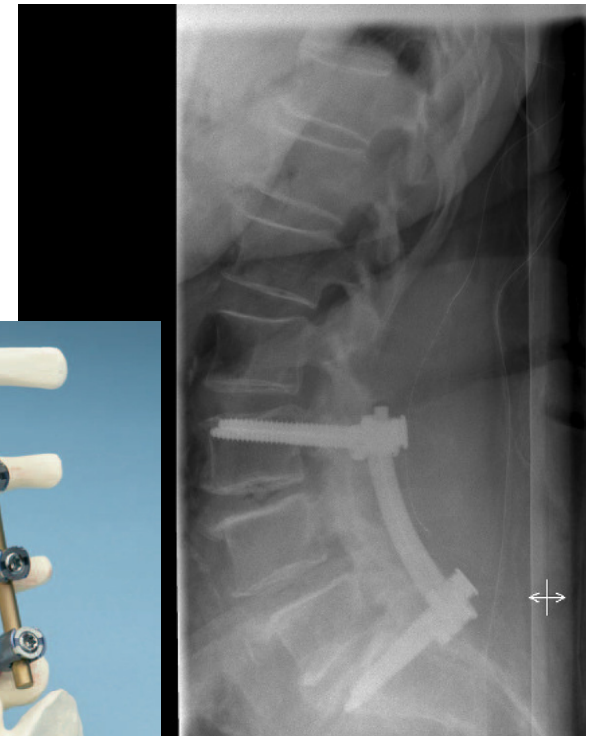
Skurðaðgerðir á Íslandi: helstu!

Öxl og hendi: liðskipti –
nýjar fóðringar

Skurðaðgerðir á Íslandi: helstu!

Hryggsúla: liðskipti eða spening –
nýjar fóðringar eða staurliður

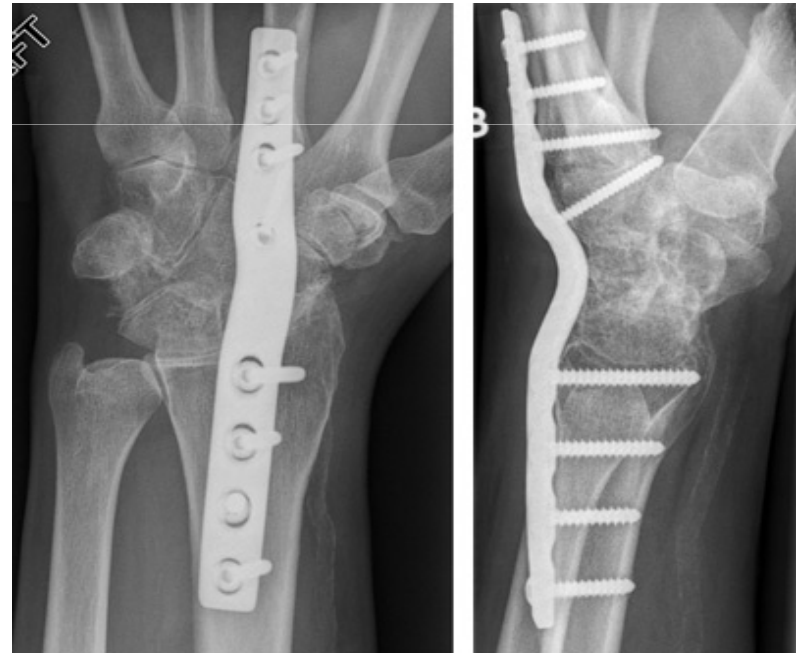

Skurðaðgerðir á Íslandi: helstu!

Aðrir liðir: staurliður

Ökkliður

Úlnliður

Skurðaðgerðir á Íslandi: helstu!

LÍÐSKIPTI Í MJÖÐM: aðgerðarlýsing!

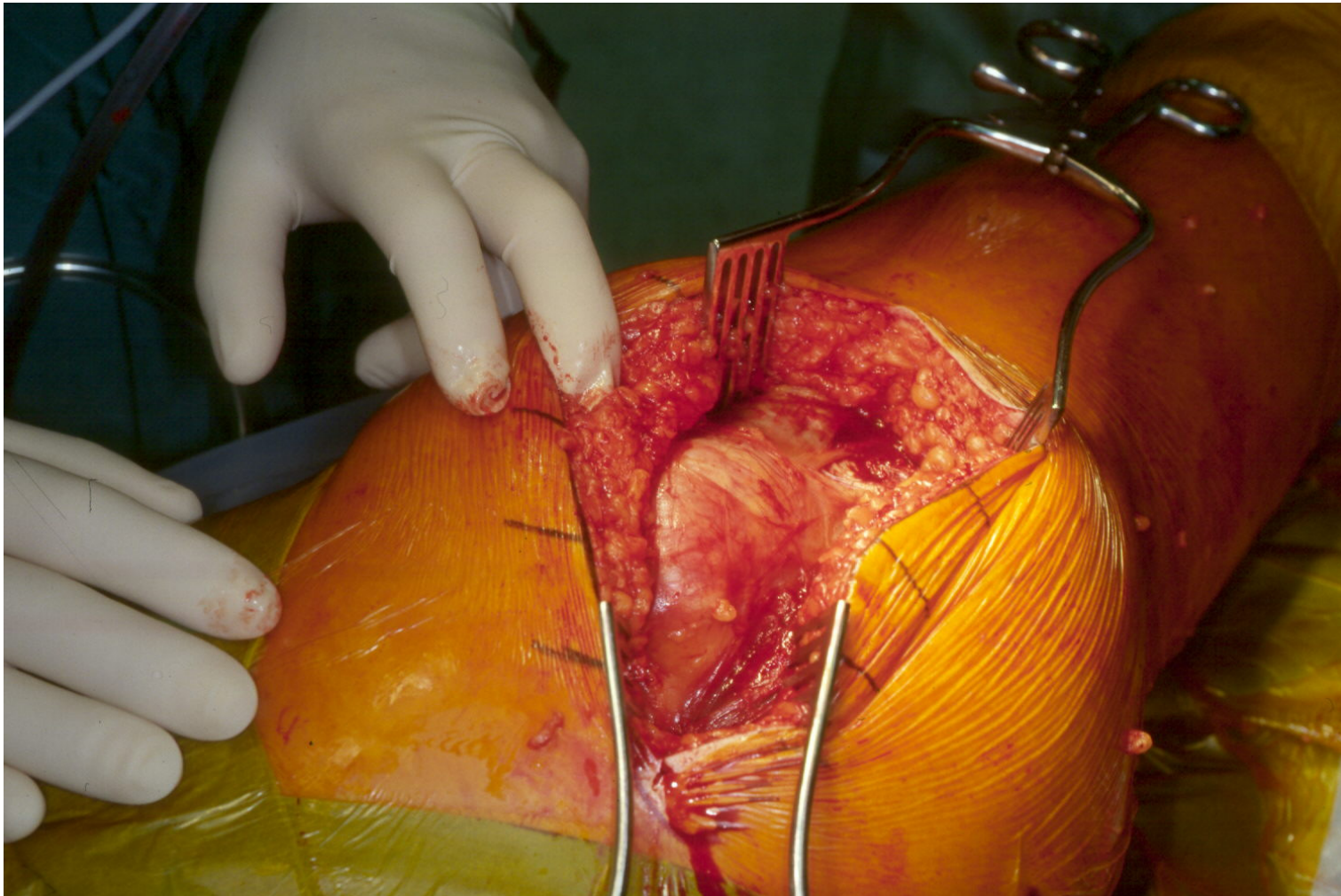
GERVILIÐAAÐGERÐ Á MJÖÐM: Húðskurður utan á mjöðm – engin blóðlokun

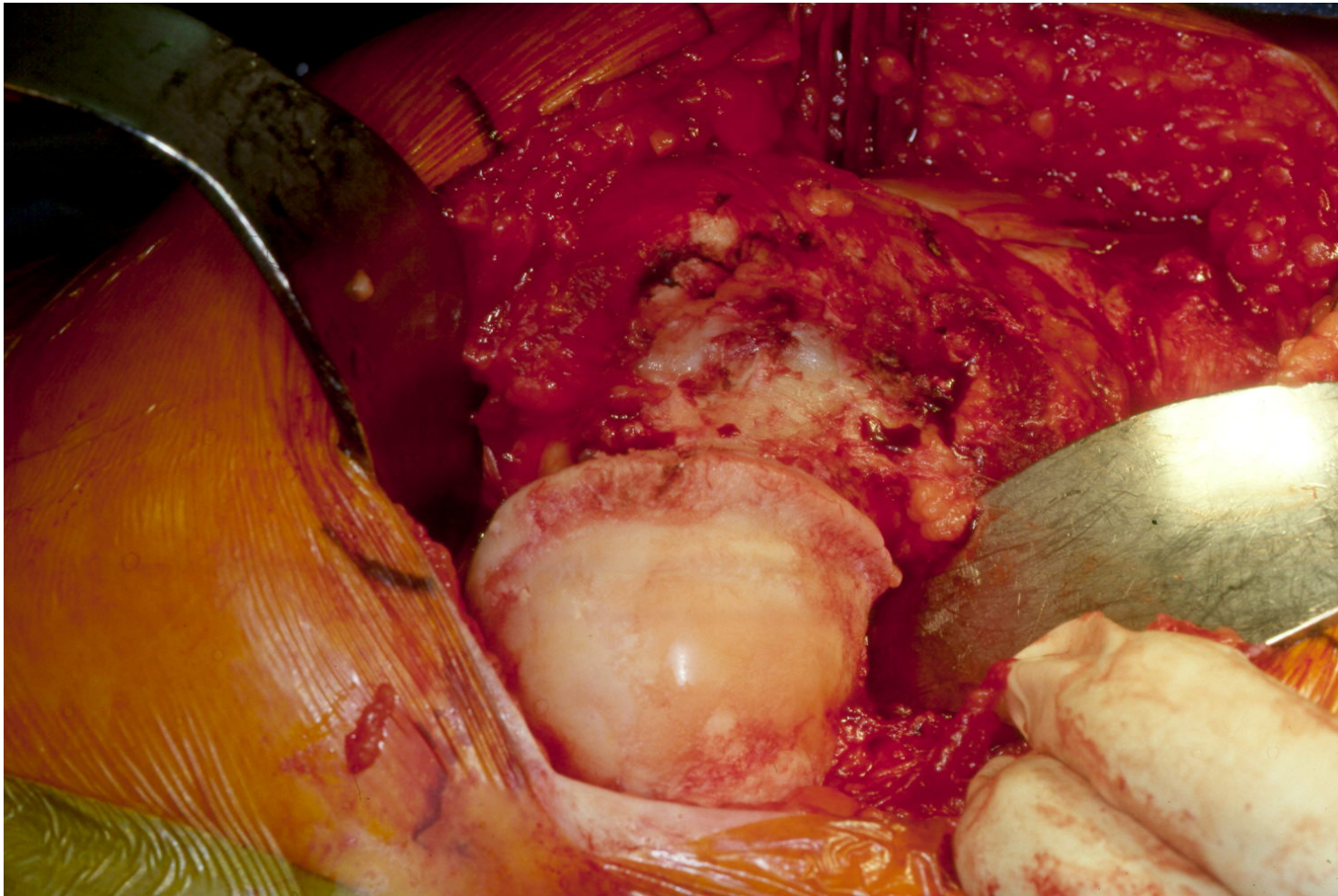
GERVILIÐAAÐGERÐ Á MJÖÐM:

Húðskurður – opnað inn að mjaðmalið

GERVILIÐAAÐGERÐ Á MJÖÐM:

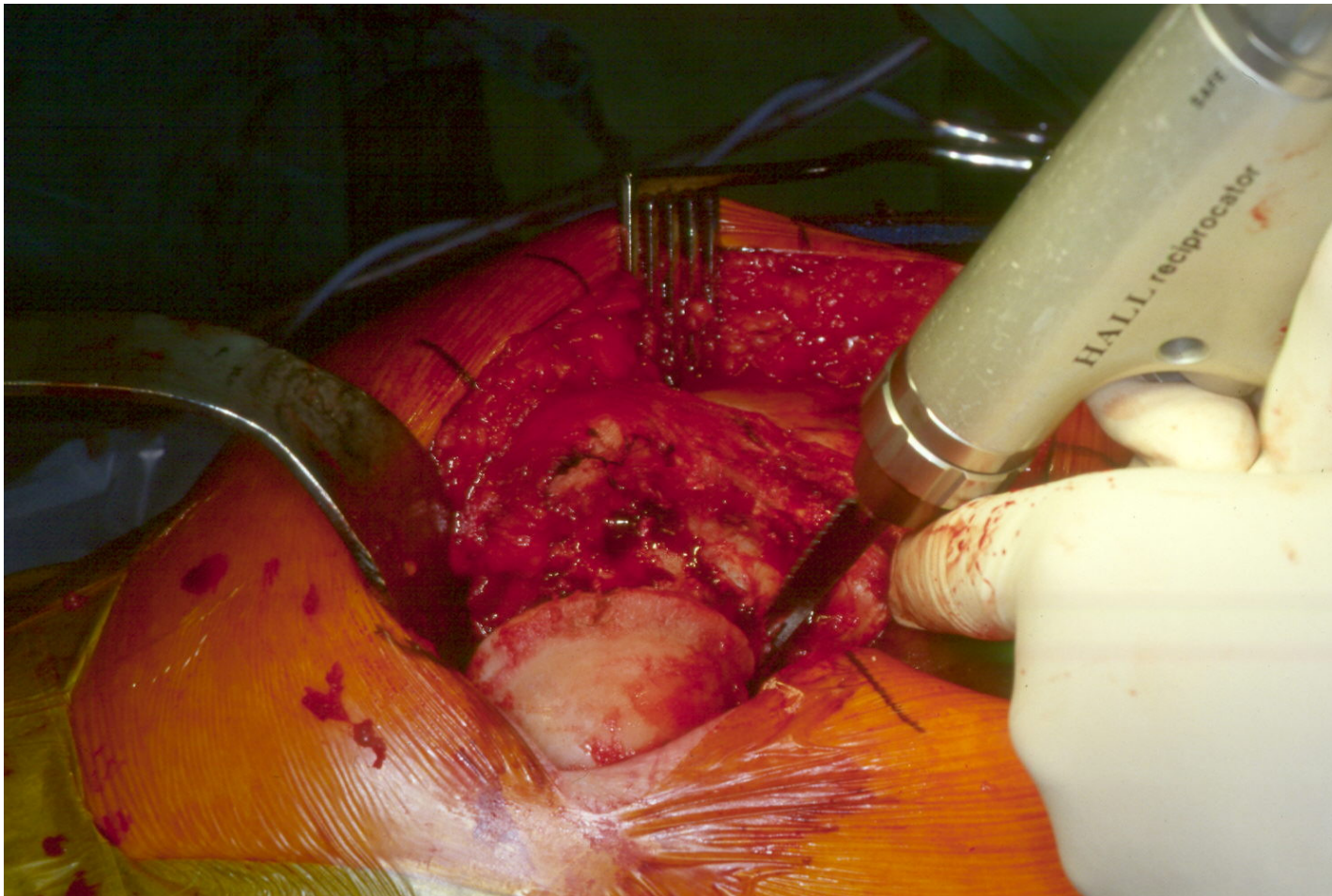
Liðpoki fjarlægður - kúlu lyft úr augnkarli

GERVILIÐAÐGERÐ Á MJÖÐM:

Lærleggsháls sagaður og liðkúla fjarlægð

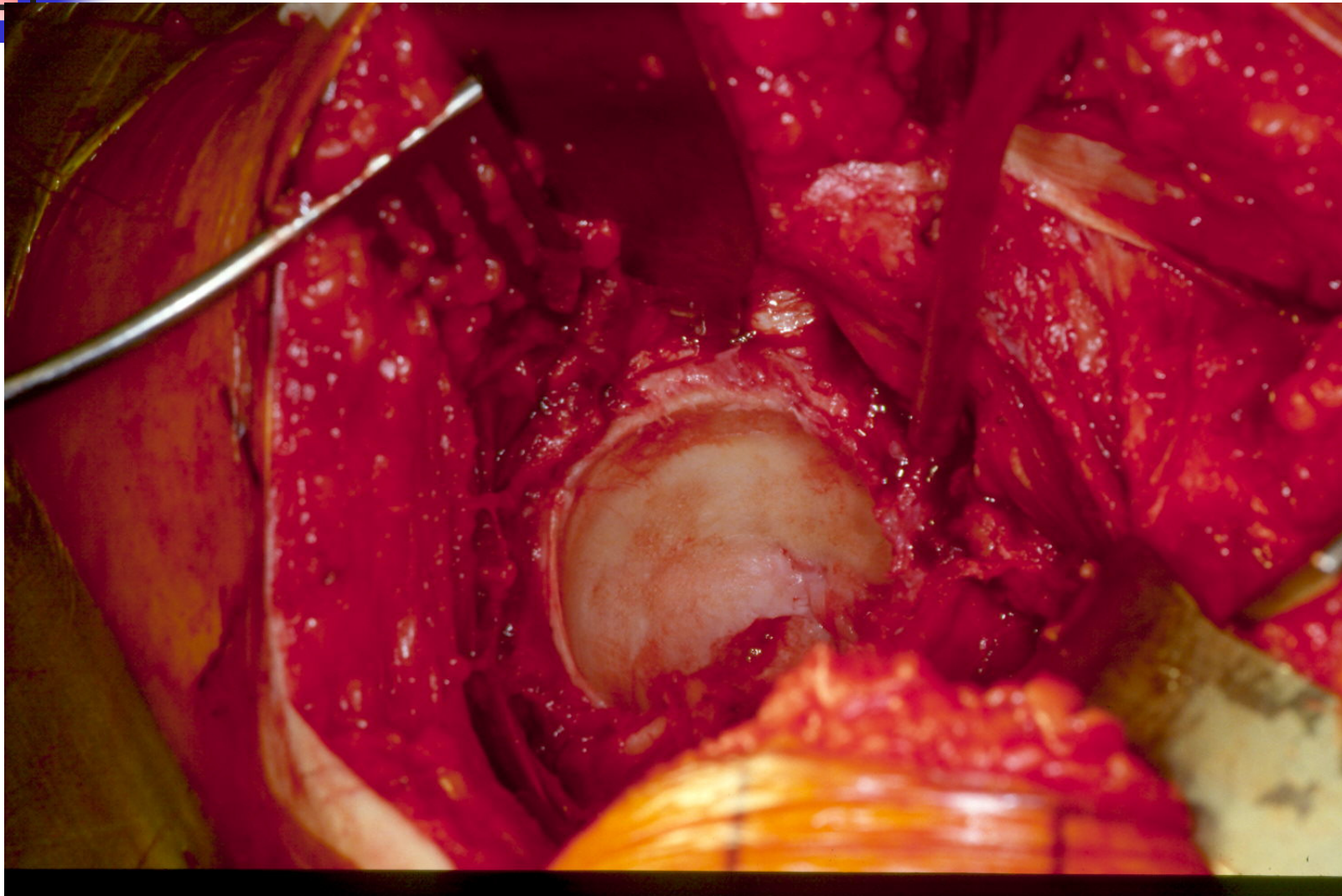

GERVILIÐAÐGERÐ Á MJÖÐM: Liðkúla þrífín og sett í beinabanka

GERVILIÐAÐGERÐ Á MJÖÐM: Liðbrjósk hreinsað úr augnkarli

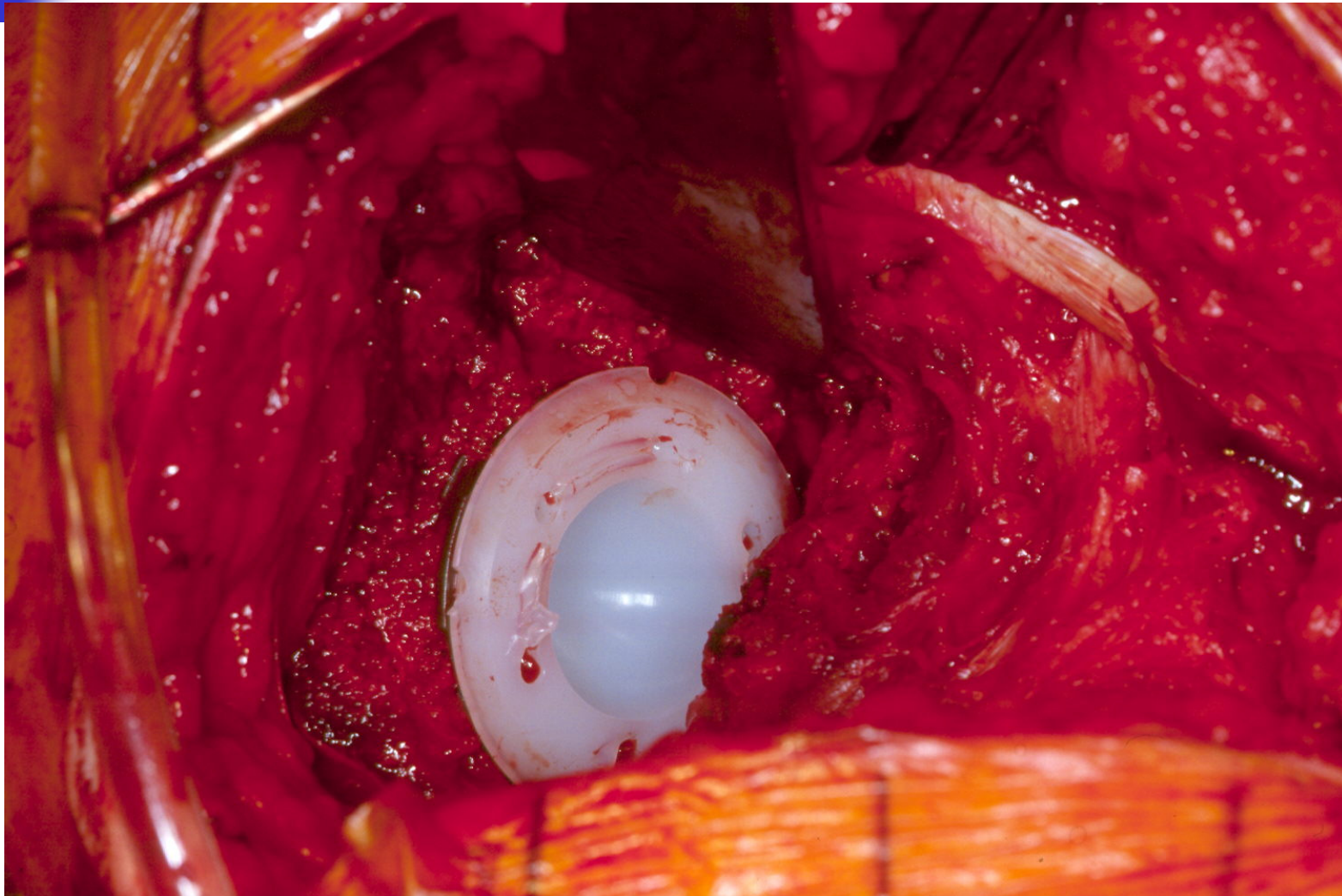

GERVILIÐAADGERÐ Á MJÖÐM: Cement blandað

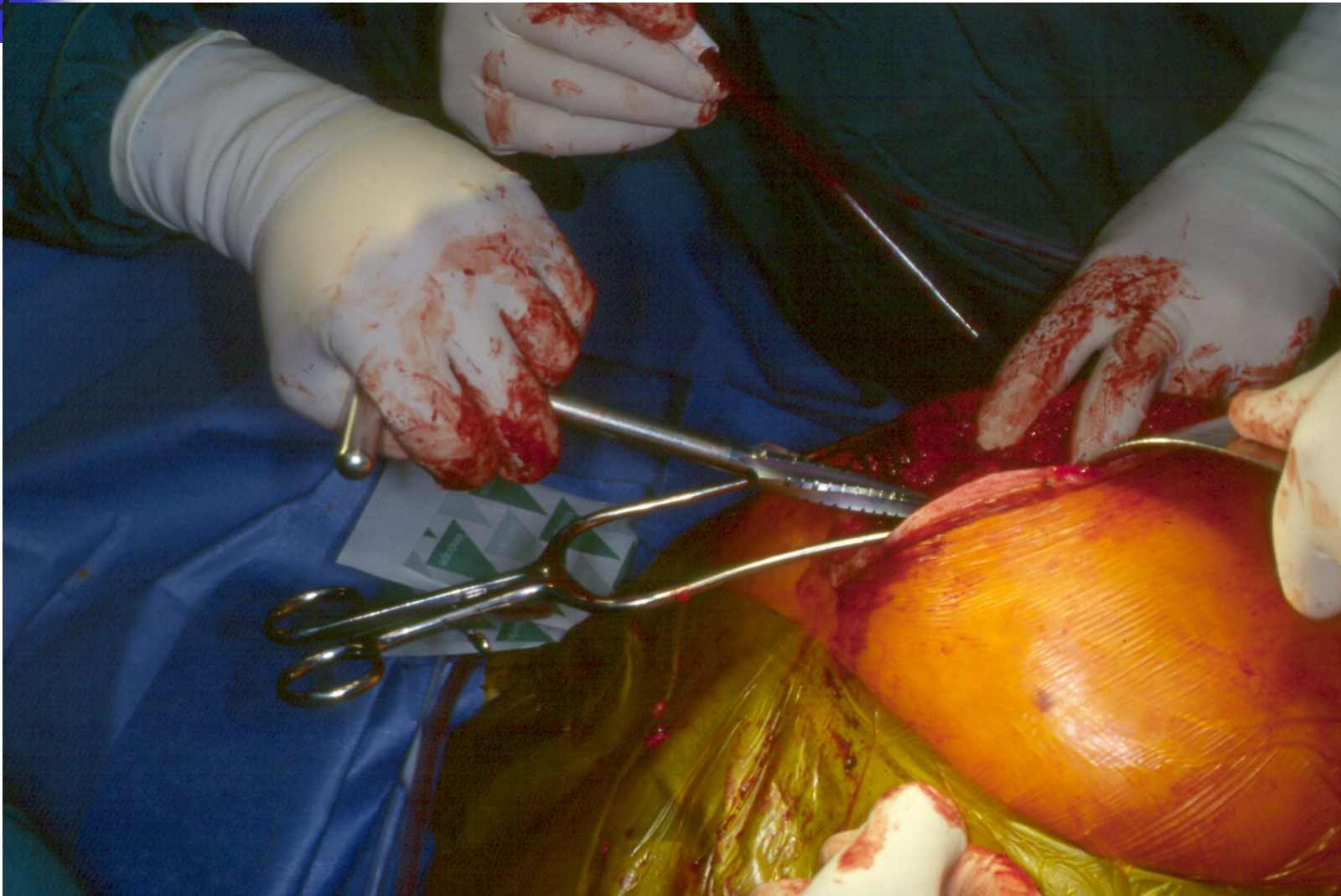

GERVILIÐAÐGERÐ Á MJÖÐM: Plastskál í augnkarlinn – liðfóðring

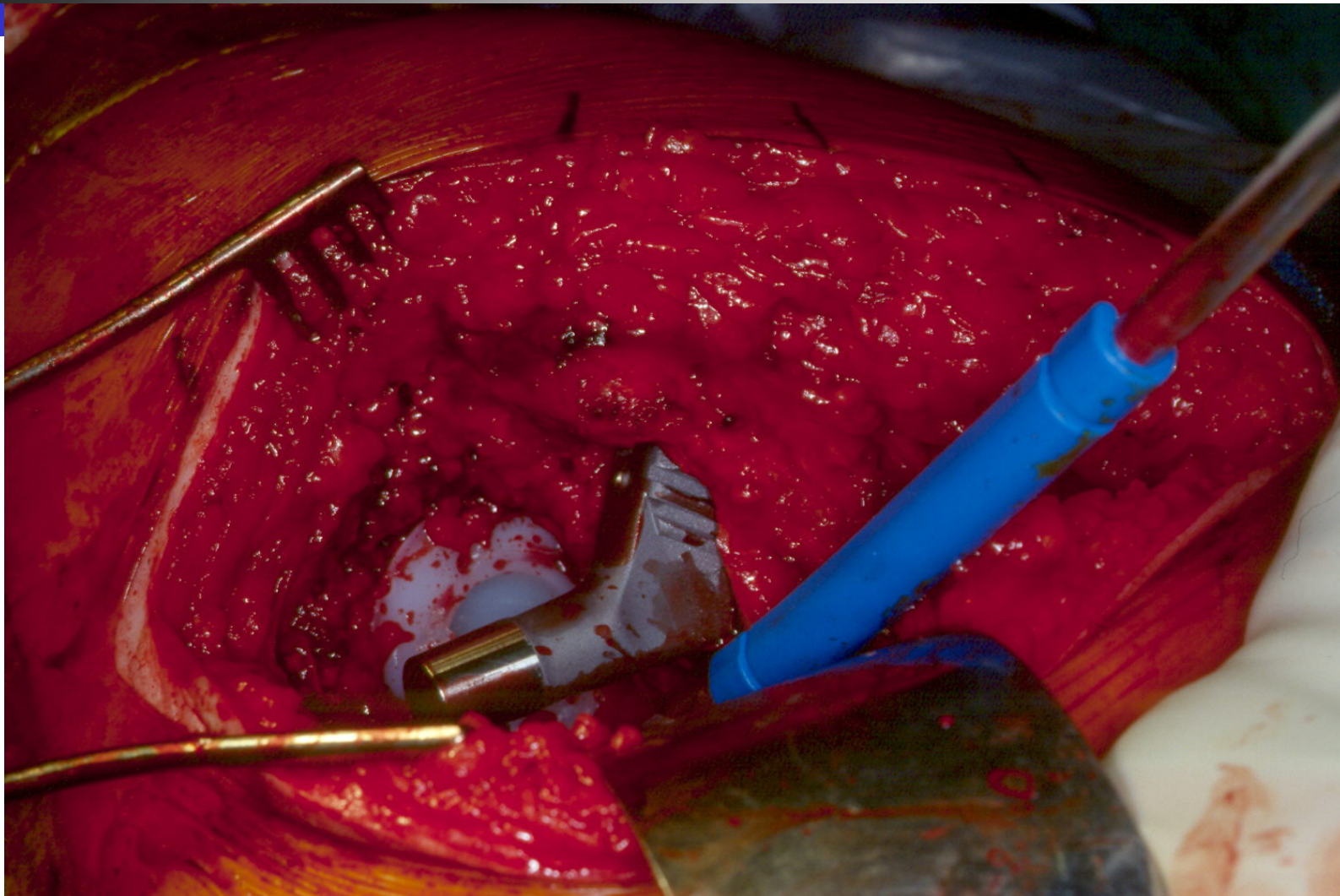
GERVILIÐAÐGERÐ Á MJÖÐM: Mergholan á lærleggnum opnuð

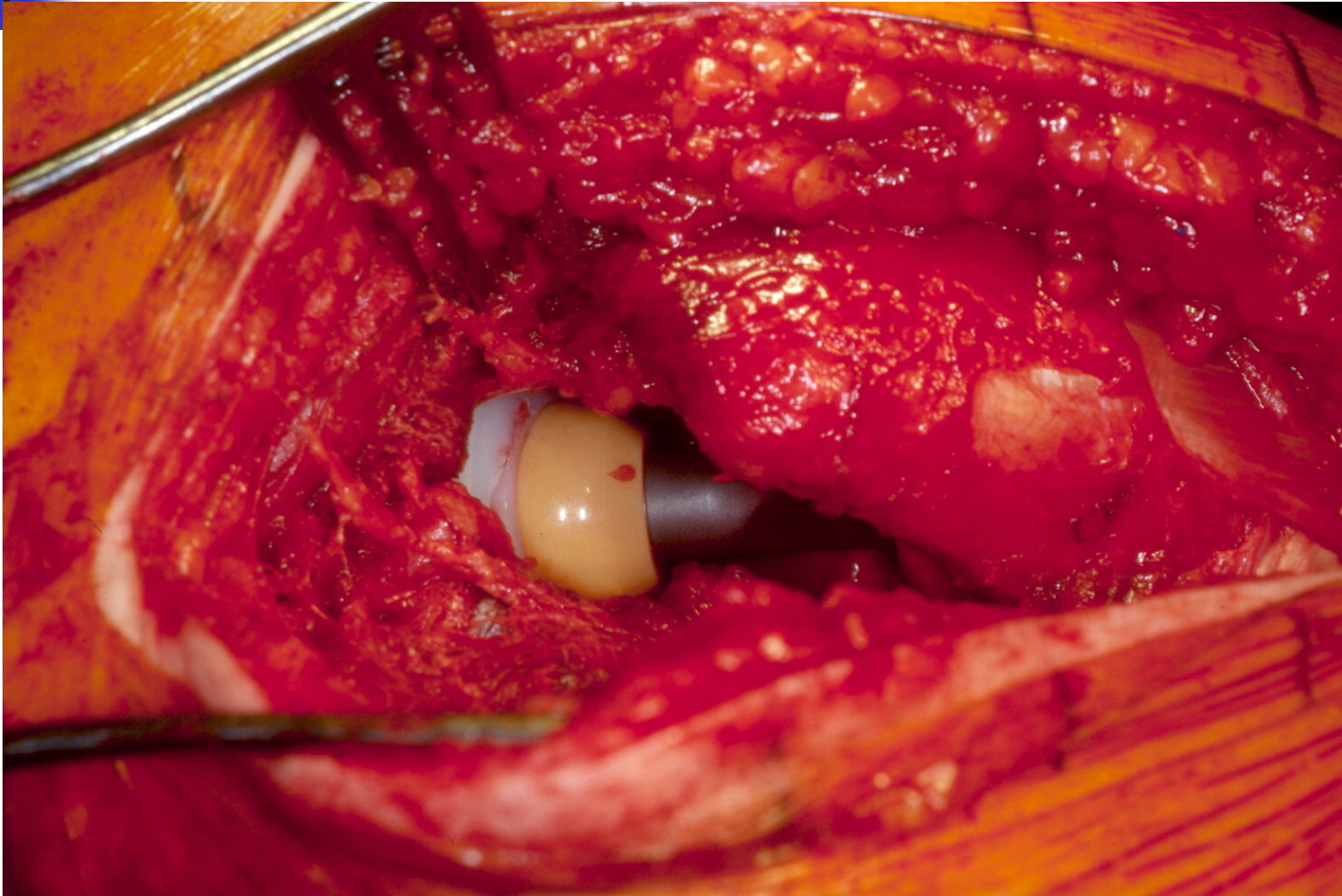

GERVILIÐAAÐGERÐ Á MJÖÐM:

Skaft með hálsi slegin niður í lærlegginn

GERVILIÐAÐGERÐ Á MJÖÐM: Liðkúla tengir hálsinn við skálina

GERVILIÐAADGERÐ Á MJÖÐM: Húðskurði lokað með heftum

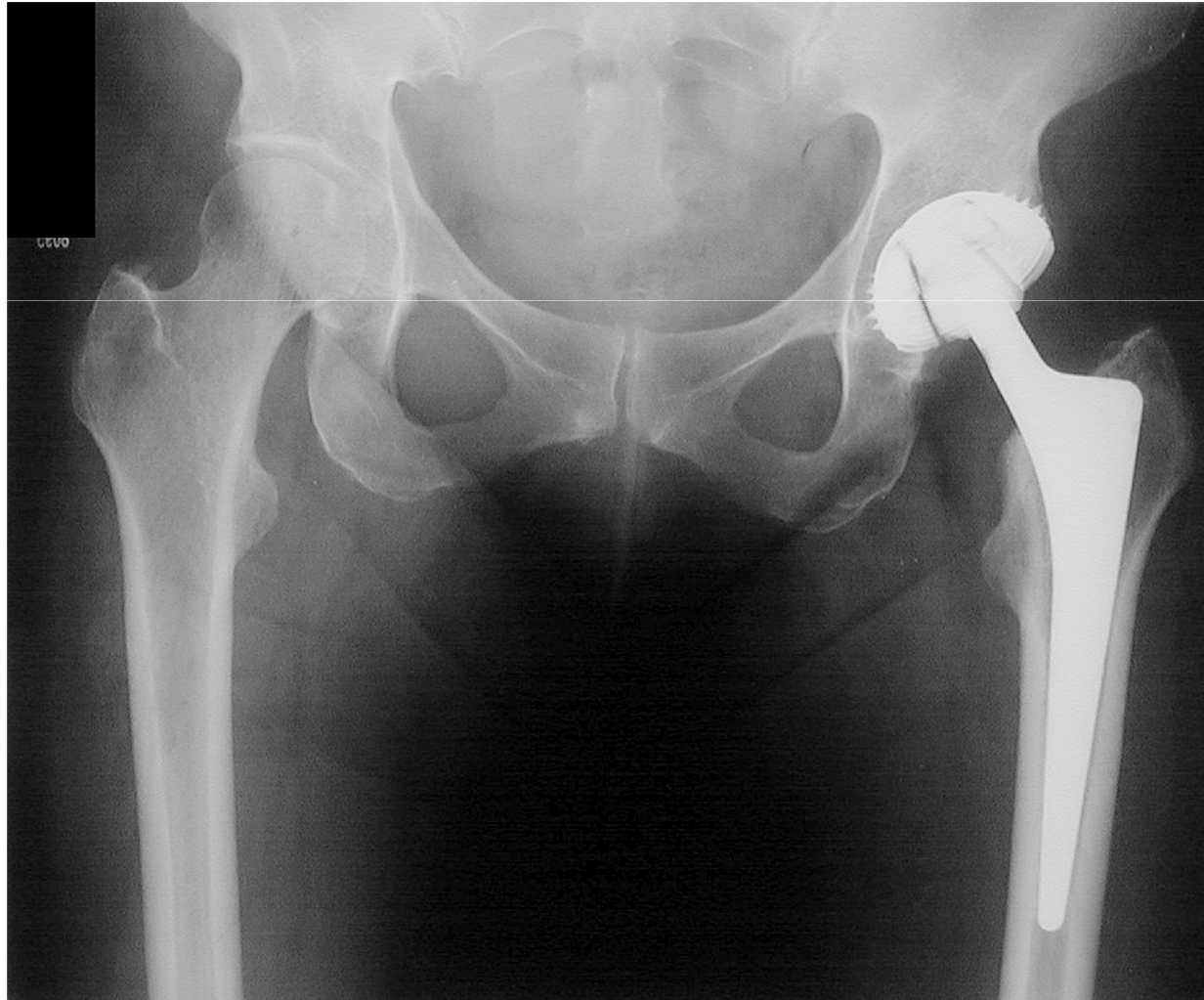
GERVILIÐAÐGERÐ Á MJÖÐM:

Röntgenmynd af cementeruðum gervilið

GERVILIÐAÐGERÐ Á MJÖÐM:

Röntgenmynd af ócementeruðum gervilið

Skurðaæðgerðir á Íslandi: helstu!

LÍÐSKIPTI Í HNÉ: æðgerðarlýsing!

GERVILIÐAAÐGERÐ Á HNE´:

Húðskurður í blóðlokun um læri (undir laki)

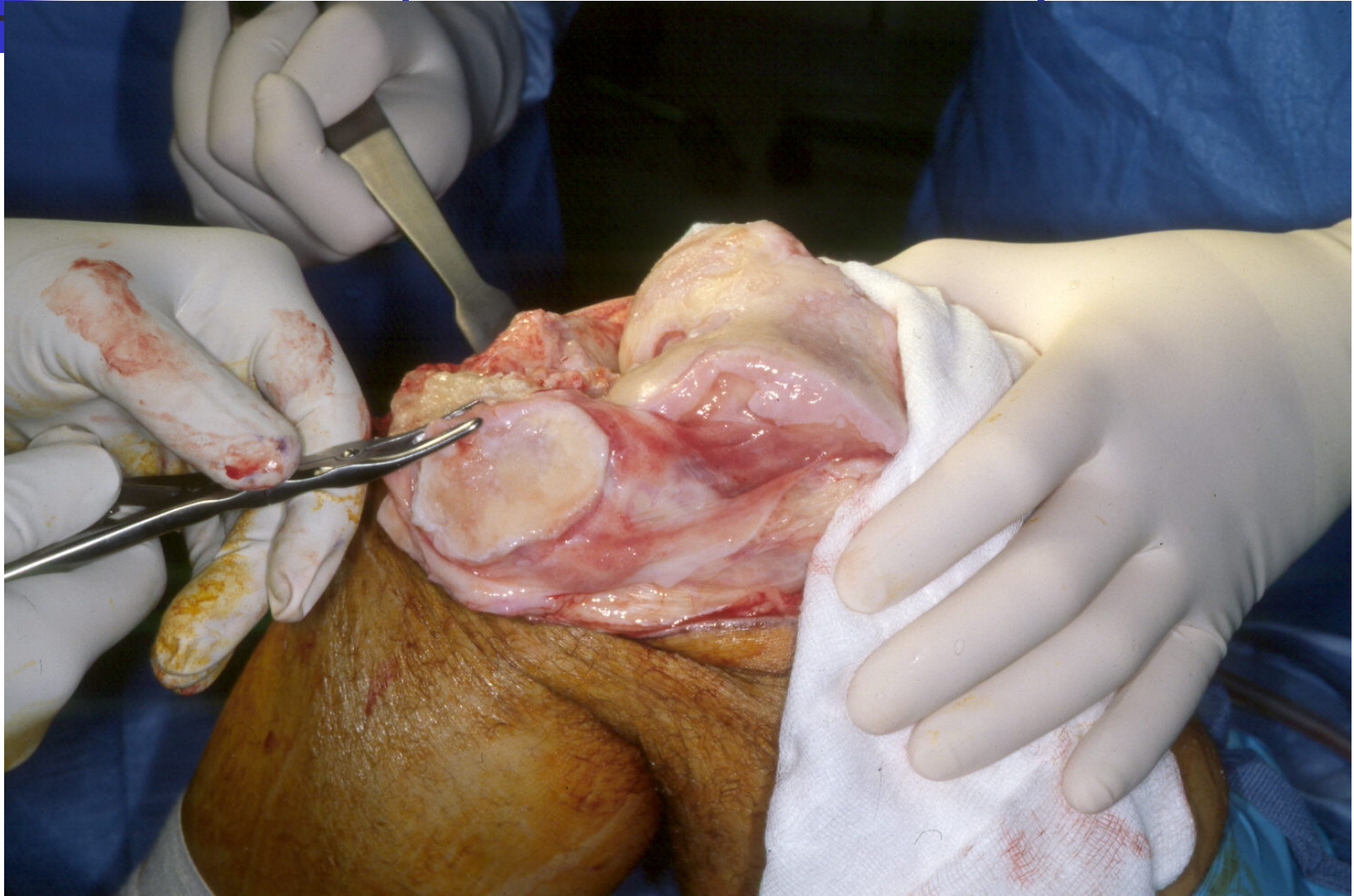

GERVILÍÐAÐGERÐ Á HNÉ: Opnað inn að vinstri hnélið

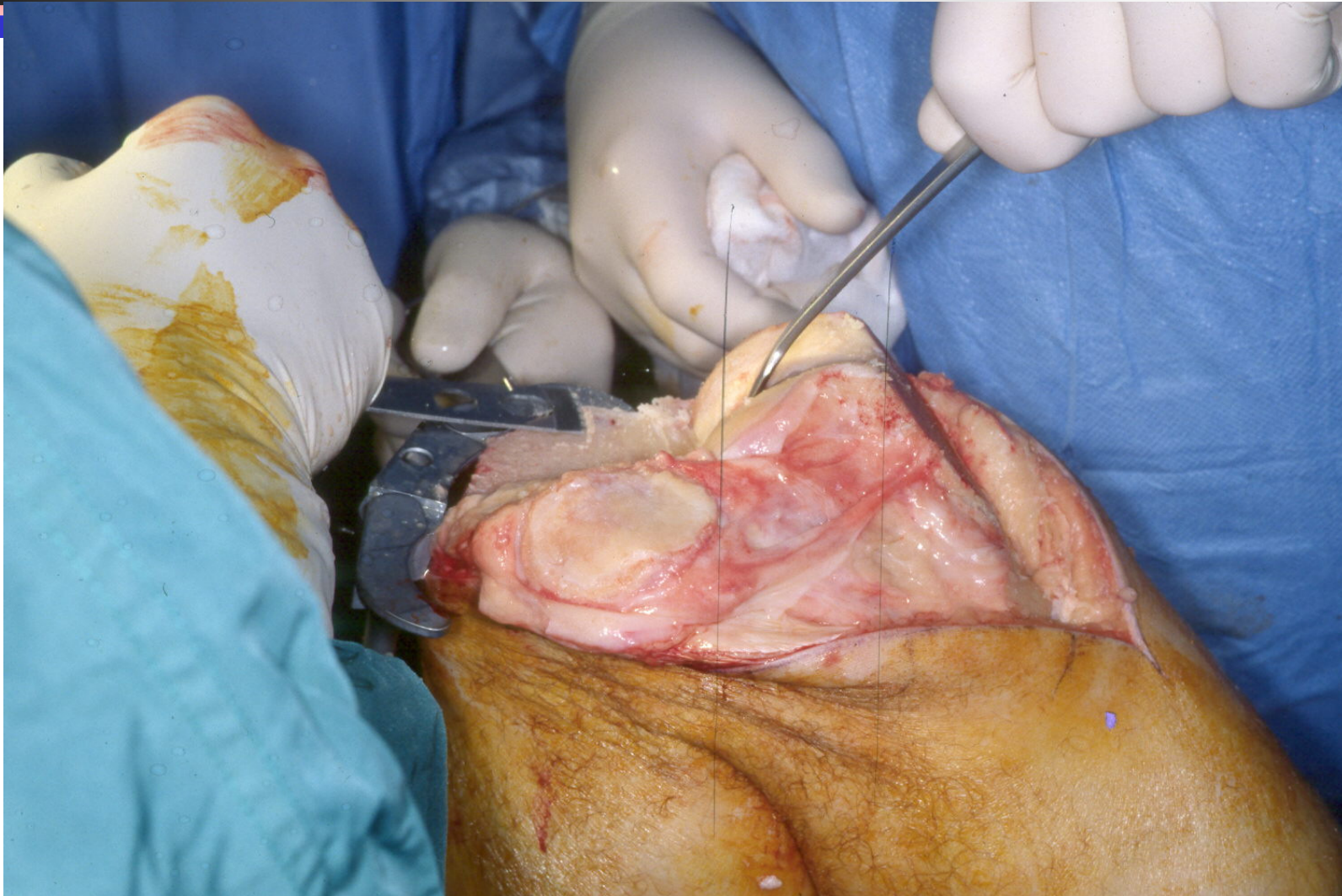

GERVILÍÐAÐGERÐ Á HNÉ: Hnéliður opinn – hnéskelin “snyrt”

GERVILÍÐAÐGERÐ Á HNÉ: Hnéliður opinn – gólfið sagað slétt

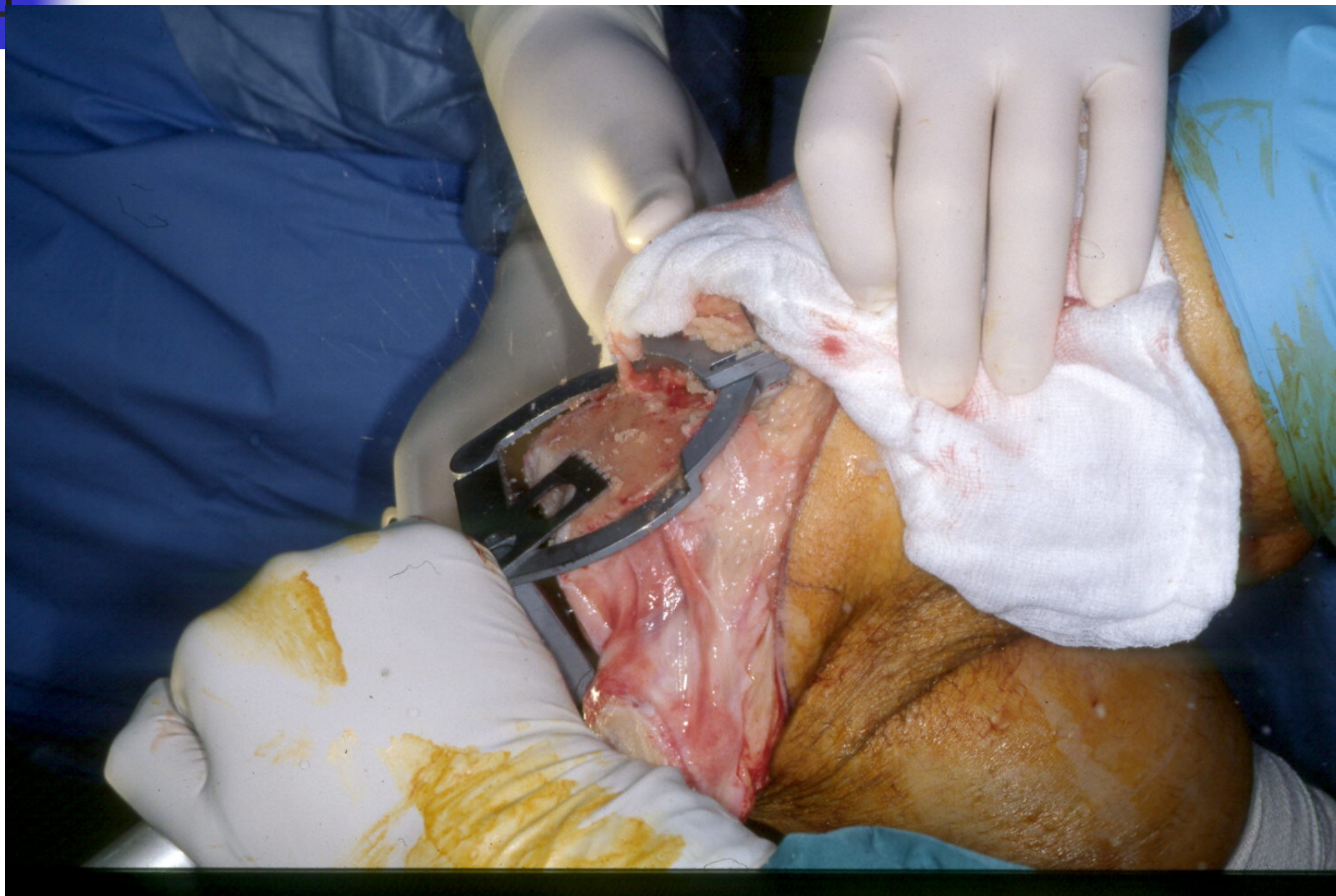

GERVILIDAAÐGERÐ Á HNÉ: Stefnutæki – hnéð stillt beint

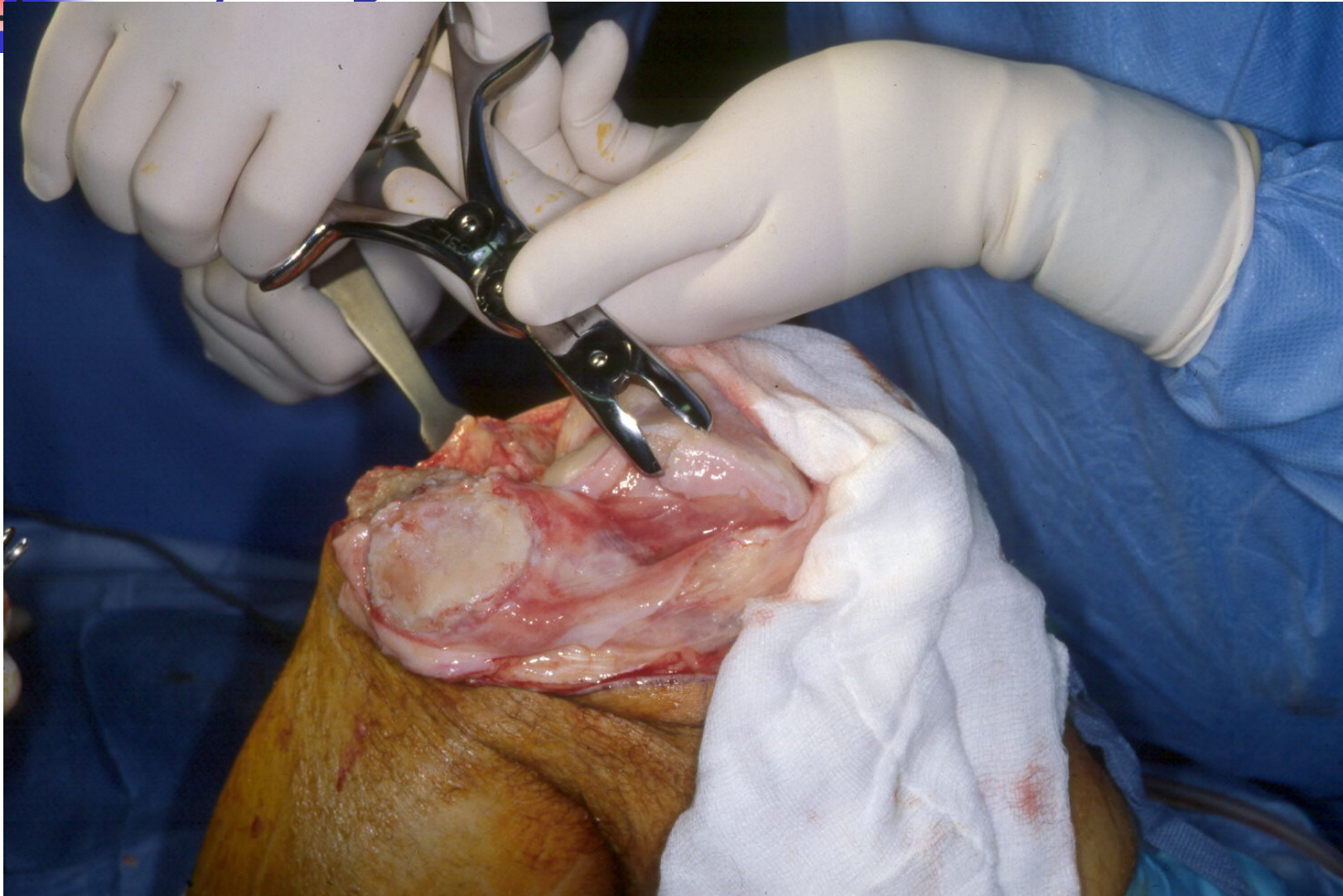

GERVILIDAAÐGERÐ Á HNÉ: Stefnutæki – hnéð sagað beint

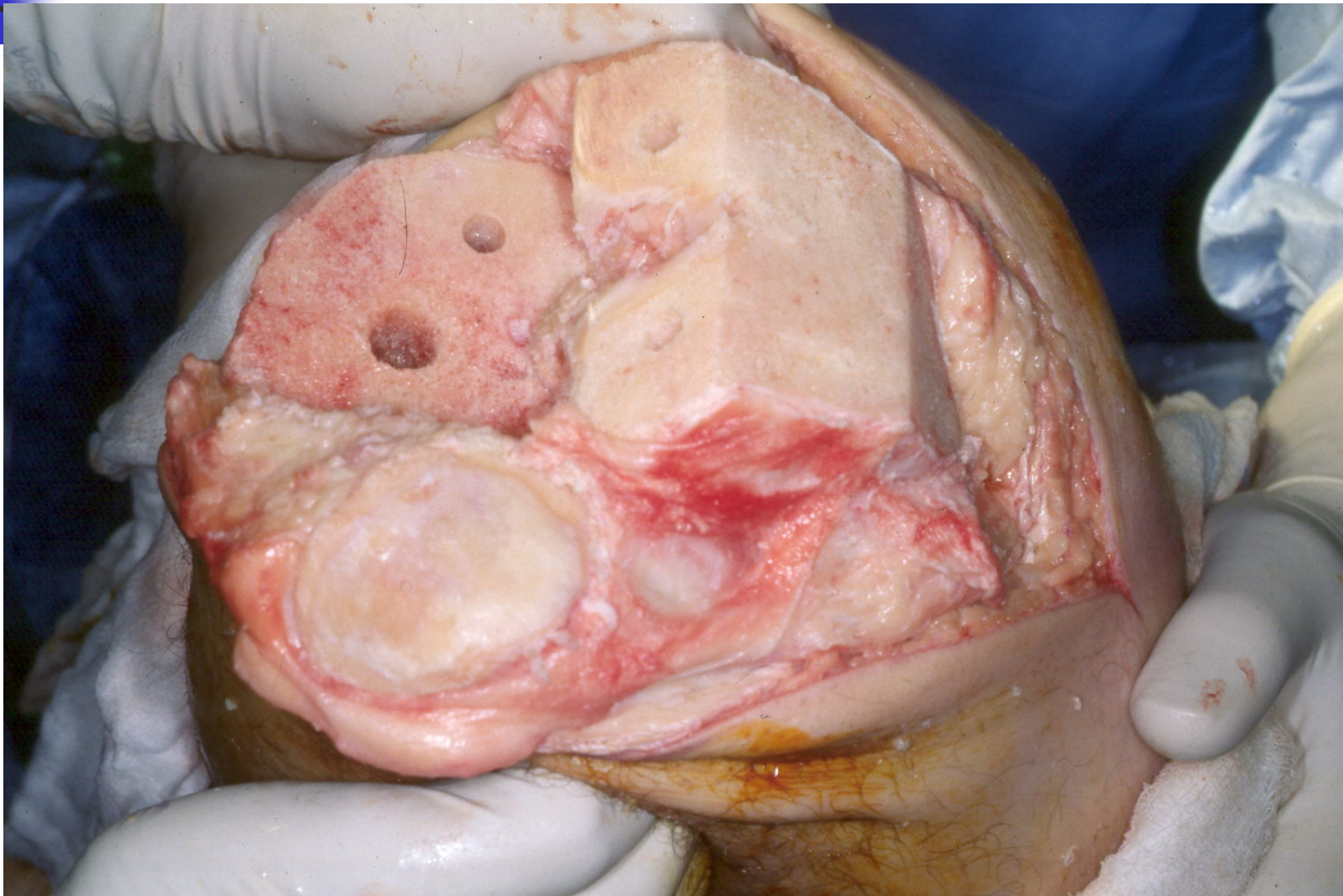
GERVILÐAÐGERÐ Á HNÉ:

“Snyrting” – beinnabbar teknir af lærenda

GERVILIDAAÐGERÐ Á HNÉ: Beinendar tilbúnir fyrir "nýjar fóðringar"

GERVILÐAÐGERÐ Á HNÉ: Cement hrært

GERVILIDAAÐGERÐ Á HNÉ:

Liðfóðring - plast á gólfið

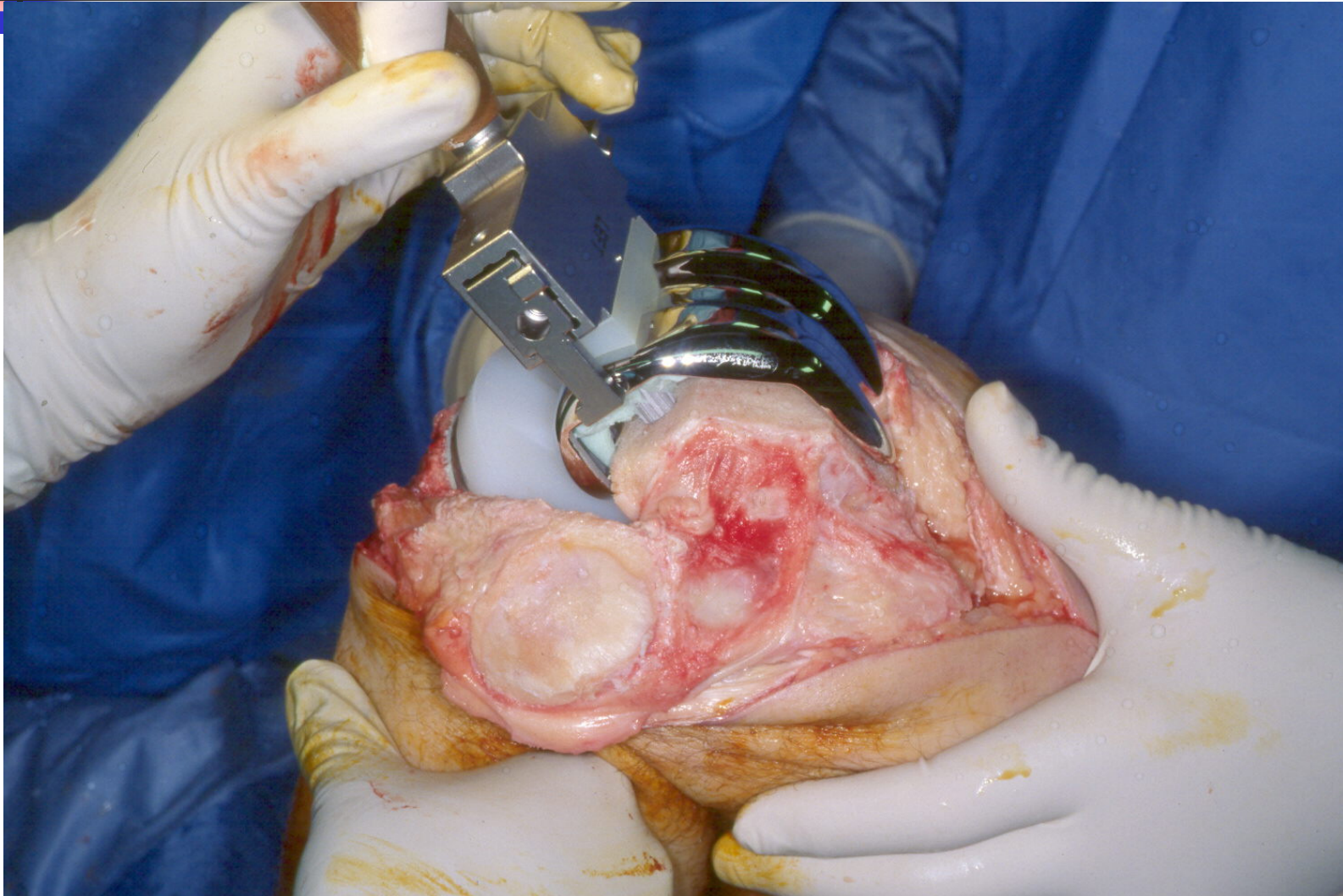

GERVILÐAAÐGERÐ Á HNÉ: Liðfóðring - stál á lærendann

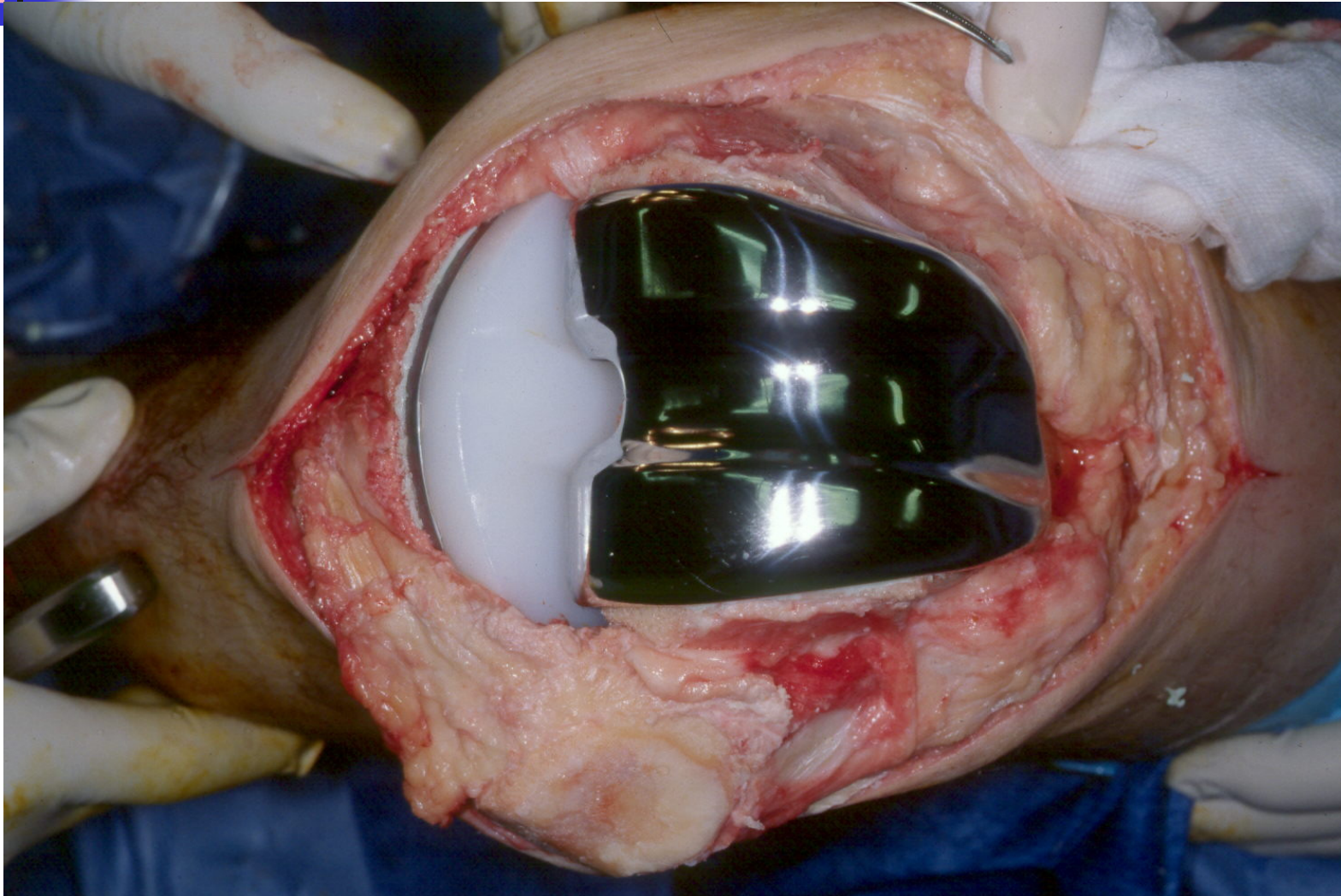

GERVILIDAAÐGERÐ Á HNÉ: Liðfóðringar bankaðar og steyptar fastar

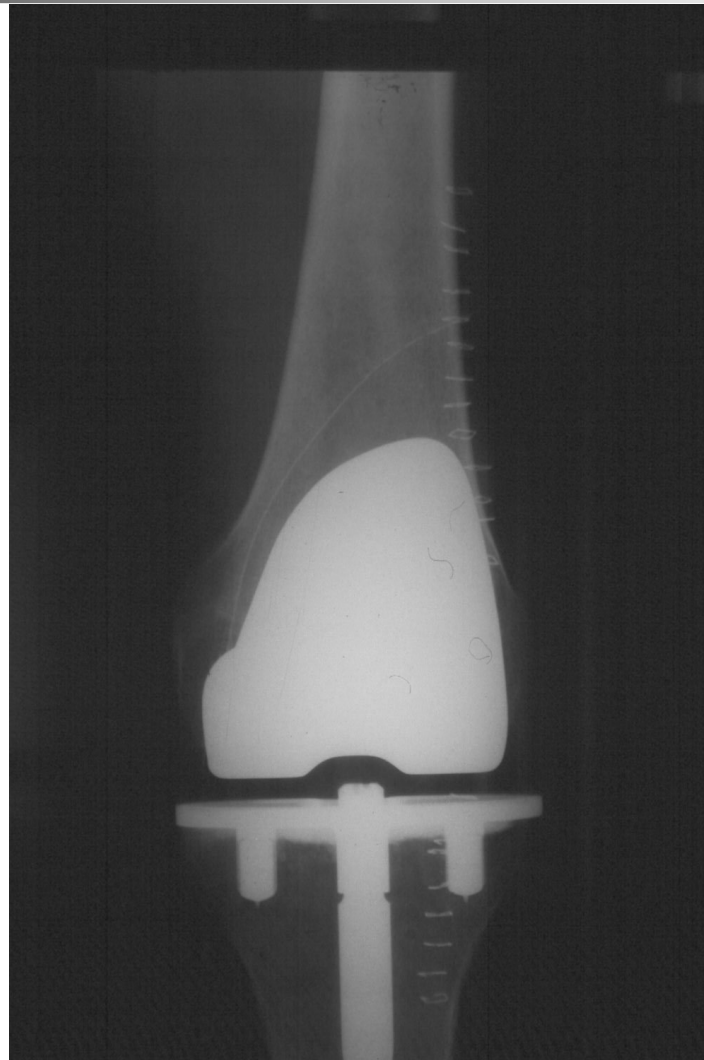
GERVILIÐAAÐGERÐ Á HNÉ: “Nýjar fóðringar” í hné - heilliður

GERVILIÐAÐGERÐ Á HNÉ:

Röntgenmynd eftir aðgerð - heilliður í hné

GERVILIÐAÐGERÐ Á HNÉ: Beint hné eftir aðgerð

GERVILIÐAAÐGERÐ Á HNÉ: Hnéretta 6 vikum eftir aðgerð

GERVILIÐAAÐGERÐ Á HNÉ:

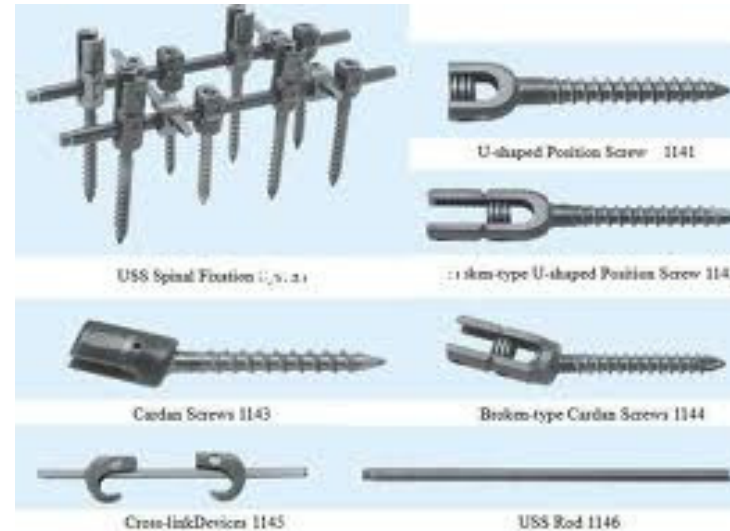
Hnébeygja 6 vikum eftir aðgerð

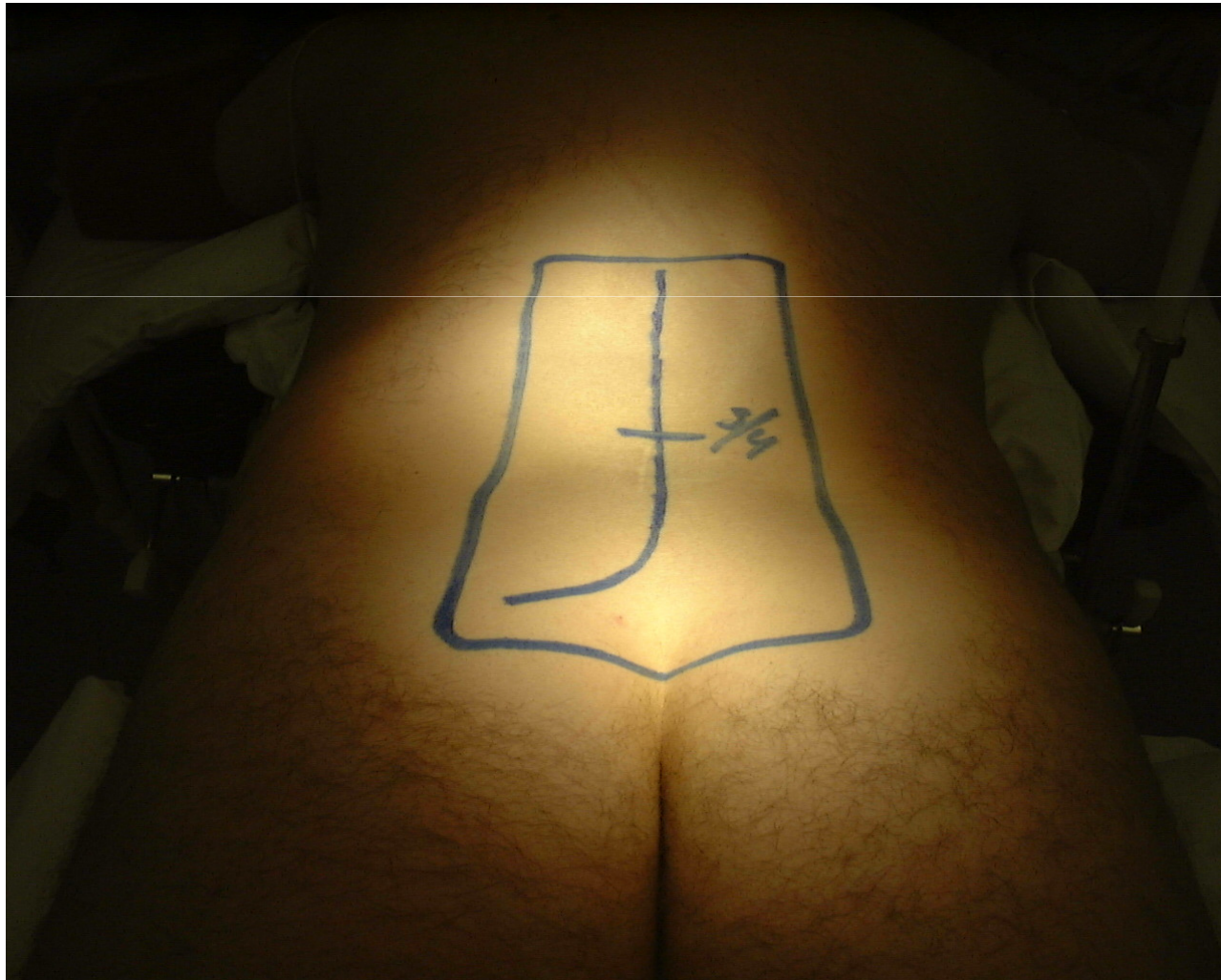
Skurðaæðgerðir á Íslandi: helstu!

SPENGING Á LENDHRYGG: æðgerðarlýsing!

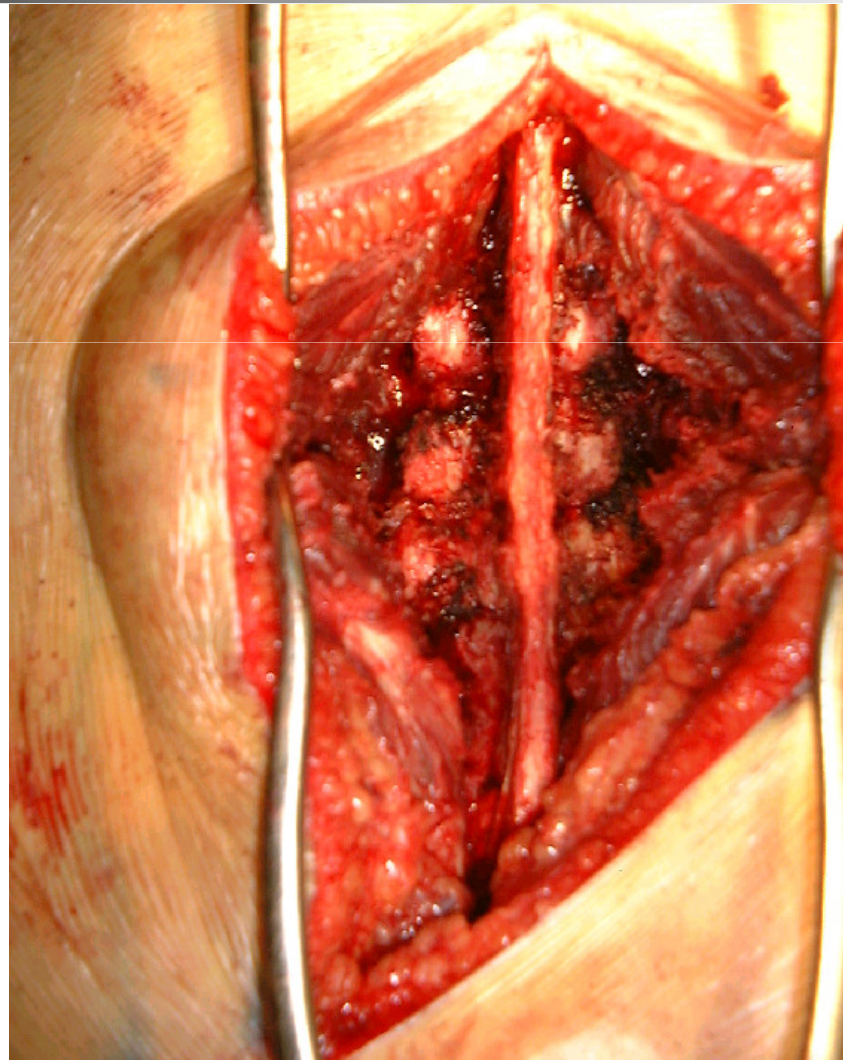
HRYGGSPENING:

Aftari spening á lendhrygg

HRYGGSPENNING:

Frílagning á hryggþindum og smáliðum

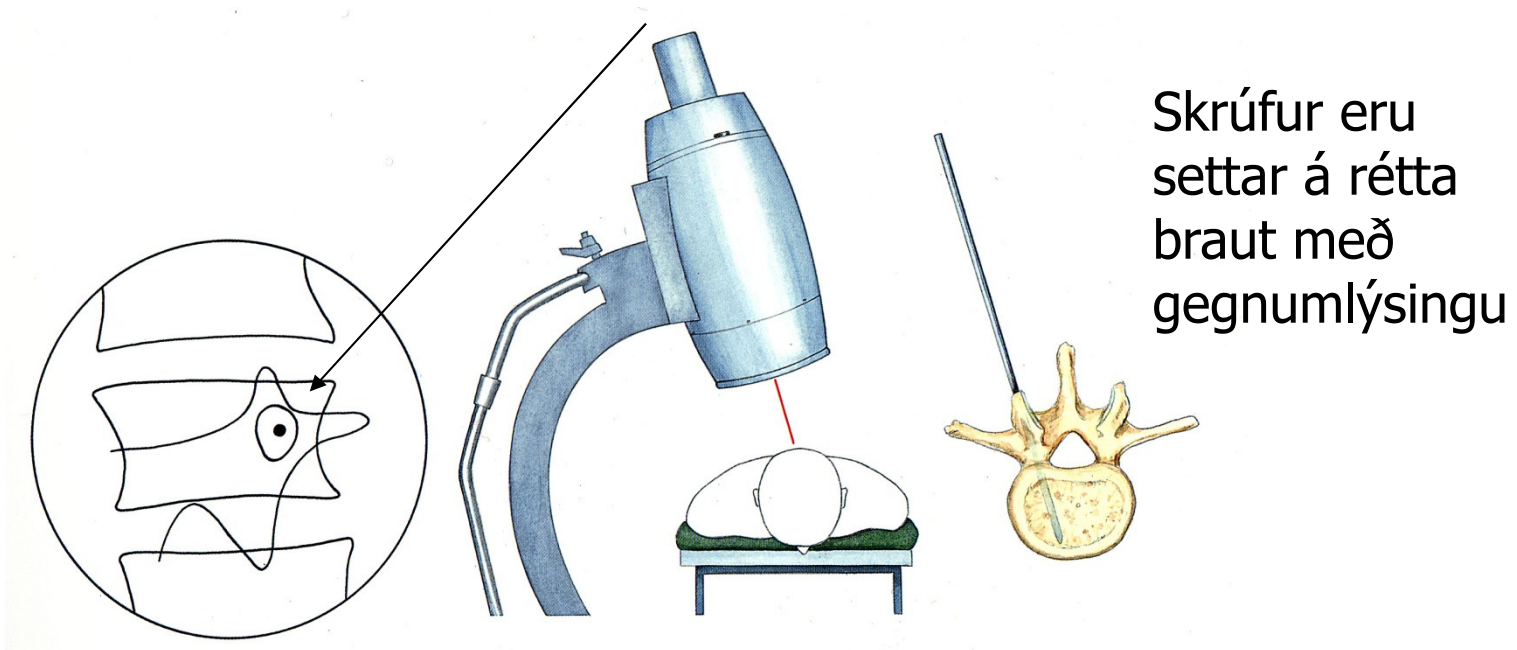

Hryggvöðvar liggja til hliðar; hryggþindar í miðju og smáliðir (kúlulaga) utan við

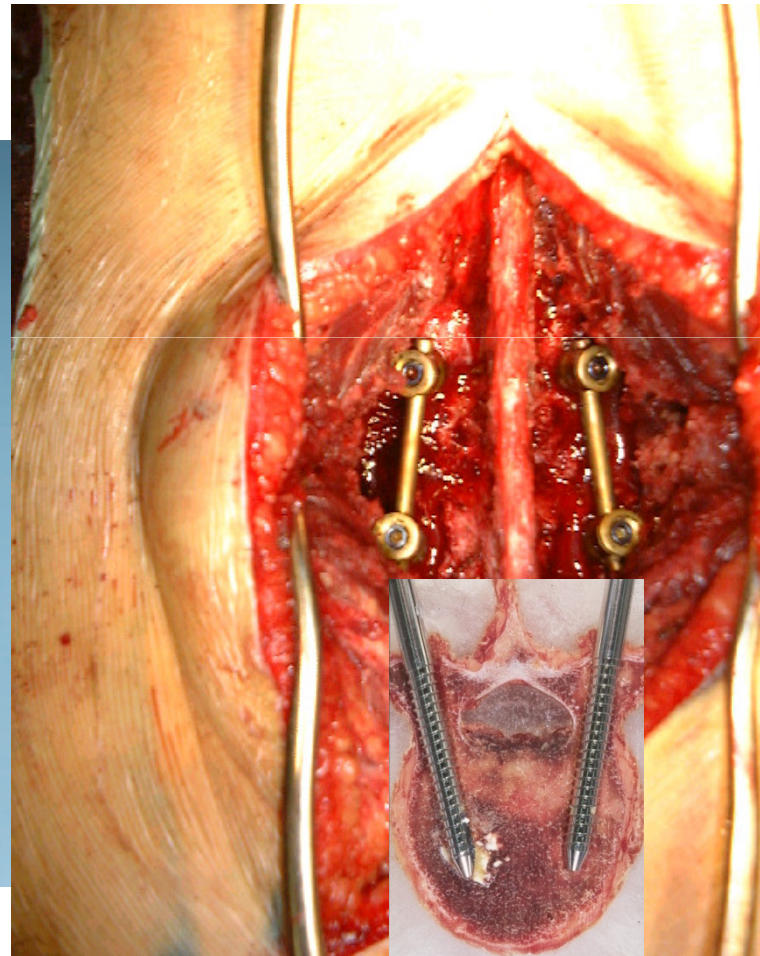

HRYGGSPENGING:

“Transpedikular” skrífuinnsetning

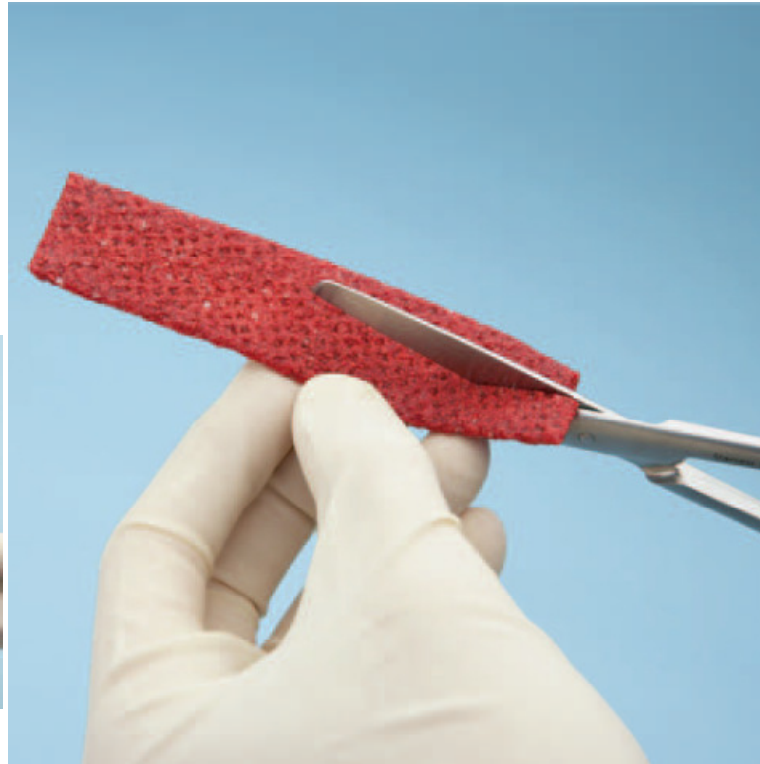
HRYGGSPENNING: Skrúfur stagaðar saman

Festibúnaður
glennir aftur
upp liðbilin og
heldur þeim
réttum á
meðan beinið
grær fast.

HRYGGSPENGING:

Gervibein undirbúið .....

Gervibein (prí-
kalsíum- fosfat) er
bleytt upp með blóði
og beinmerg innan úr
hryggjarbolunum.

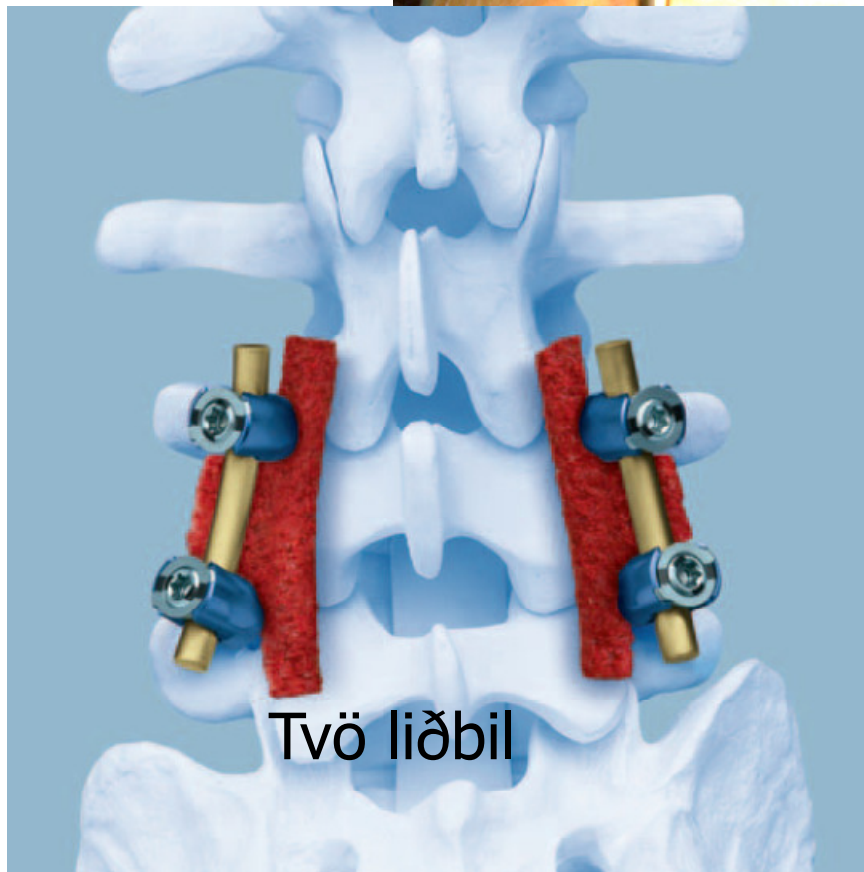
Gervibeinið er
síðan sniðið til
eftir þörfum

.....

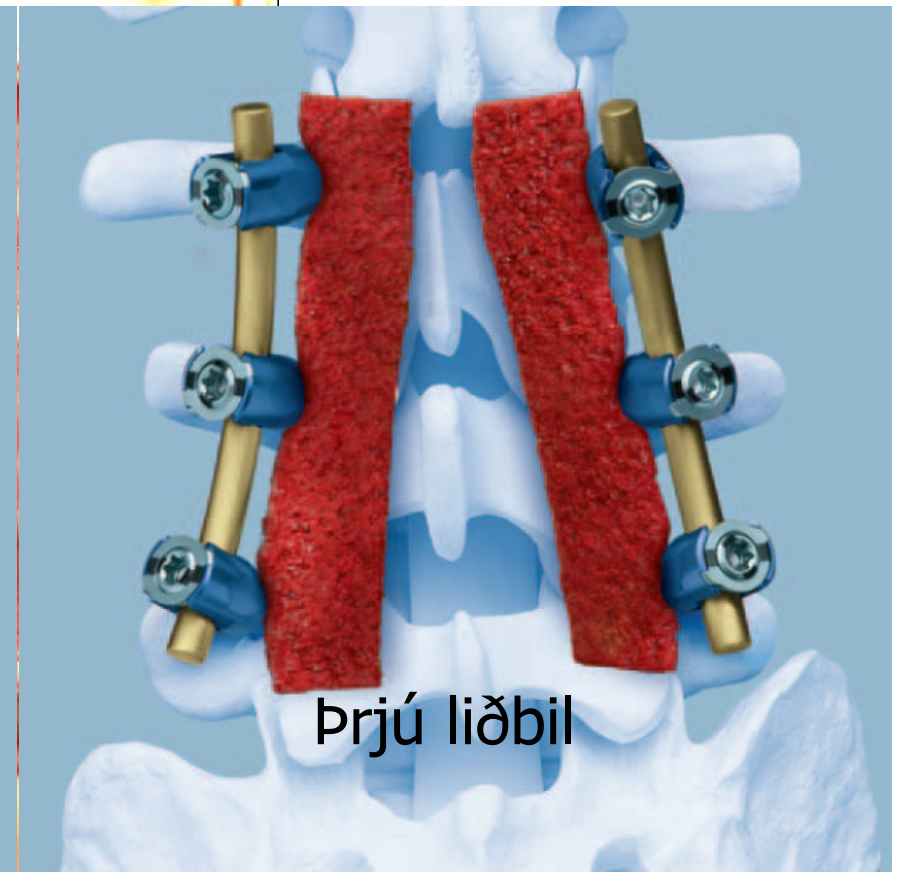

HRYGGSPENNING:

Gervibeini komið fyrir ....

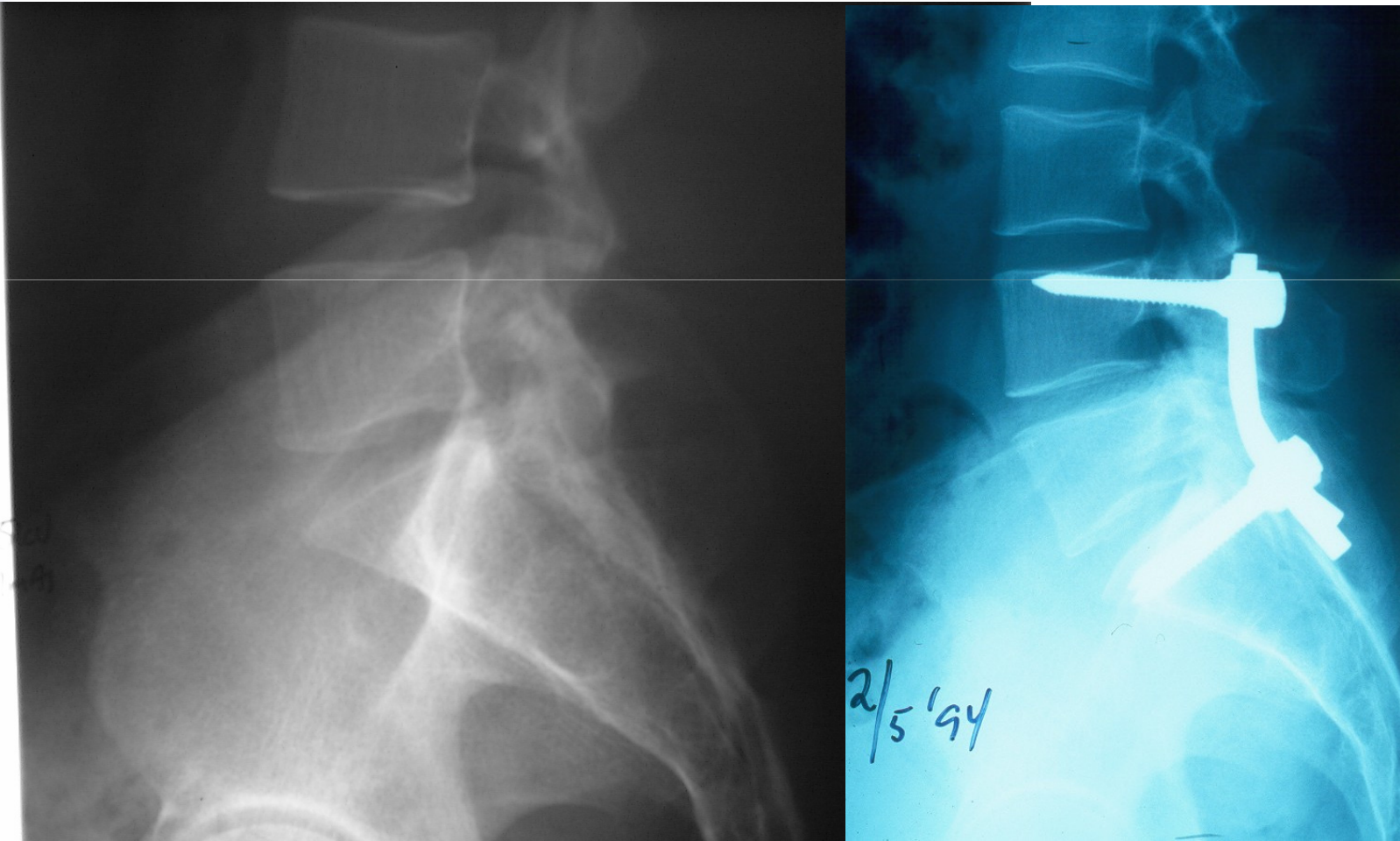
Tvö liðbil

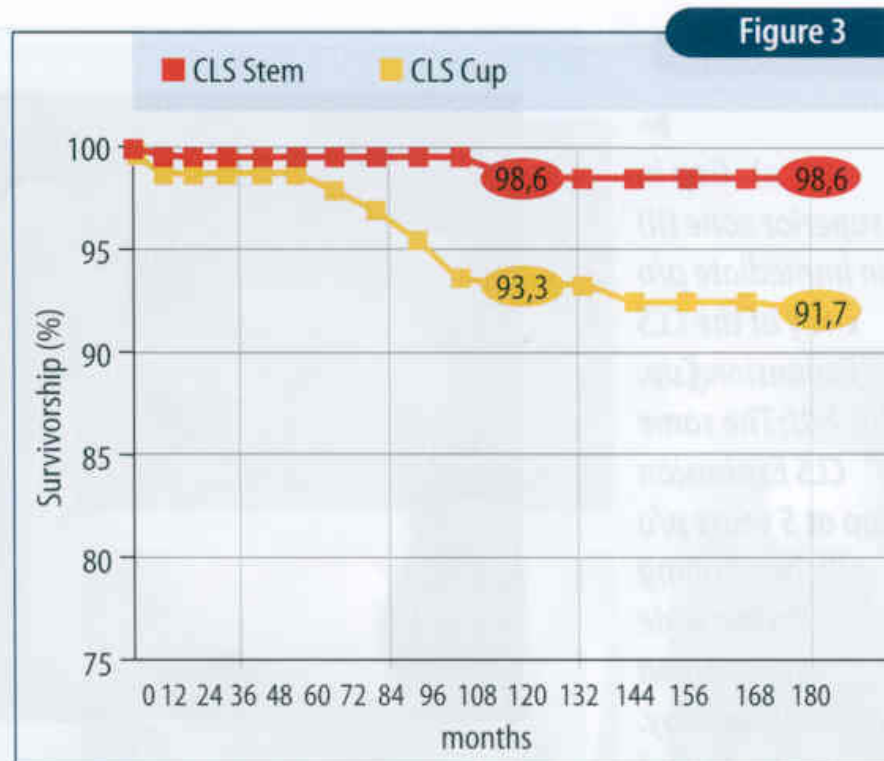
Þrjú liðbil

HRYGGSPENGING:

Aftari spengingu L4 – S1 lokið

Ending – “lifitími”:

▲ *Survivorship curve according to Kaplan-Meier for 171 CLS Stems combined with the CLS Expansion Cup at the designing surgeon's clinic in Pietra Ligure, Italy. The respective survivorship values are indicated at 10- and 14-year intervals*

Vandamál – sýking:

Cement með sýklalyfi sett tímabundið í sjúkling í stað sýktra gerviliða – nýjir settir aftur seinna

Vandamál – liðhlaup í mjöðm:

Liðkúla farin úr skálinni

Skálarauki hindrar liðhlaup

Vandamál – beinbrot við gervilið:

Brot á lærlegg ofan hnéliðar

Festing með plötu og skrúfum

Vandamál – los á gervilið:

Laus bolli

Skrúfað
nýtt þak

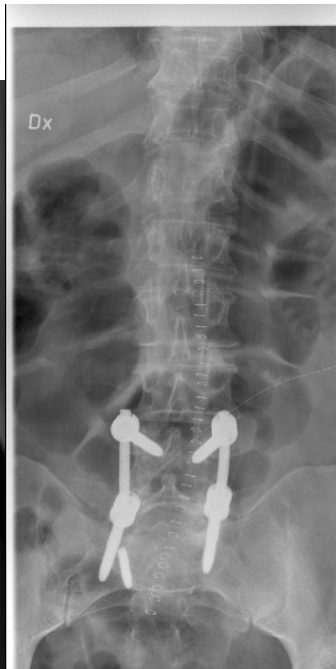
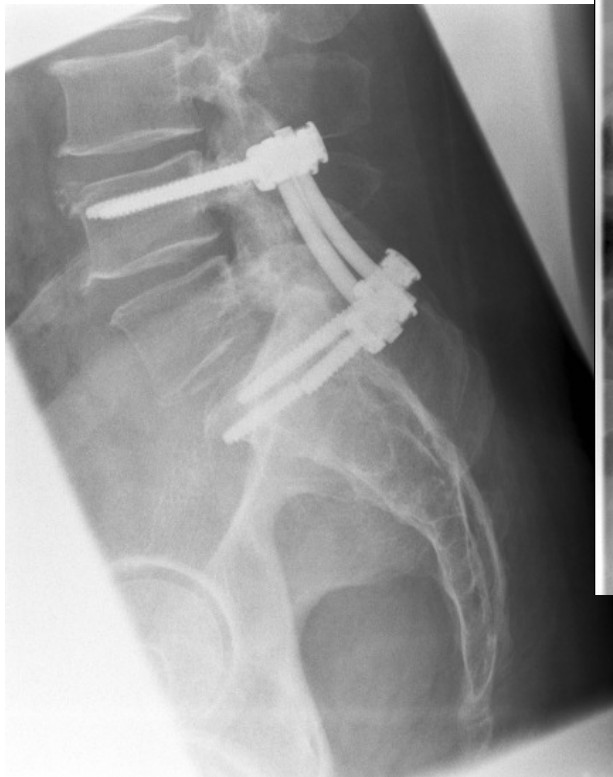

Laus stilkur

Framlengdur
stilkur

Vandamál – skrúfubrot, meira slit ...:

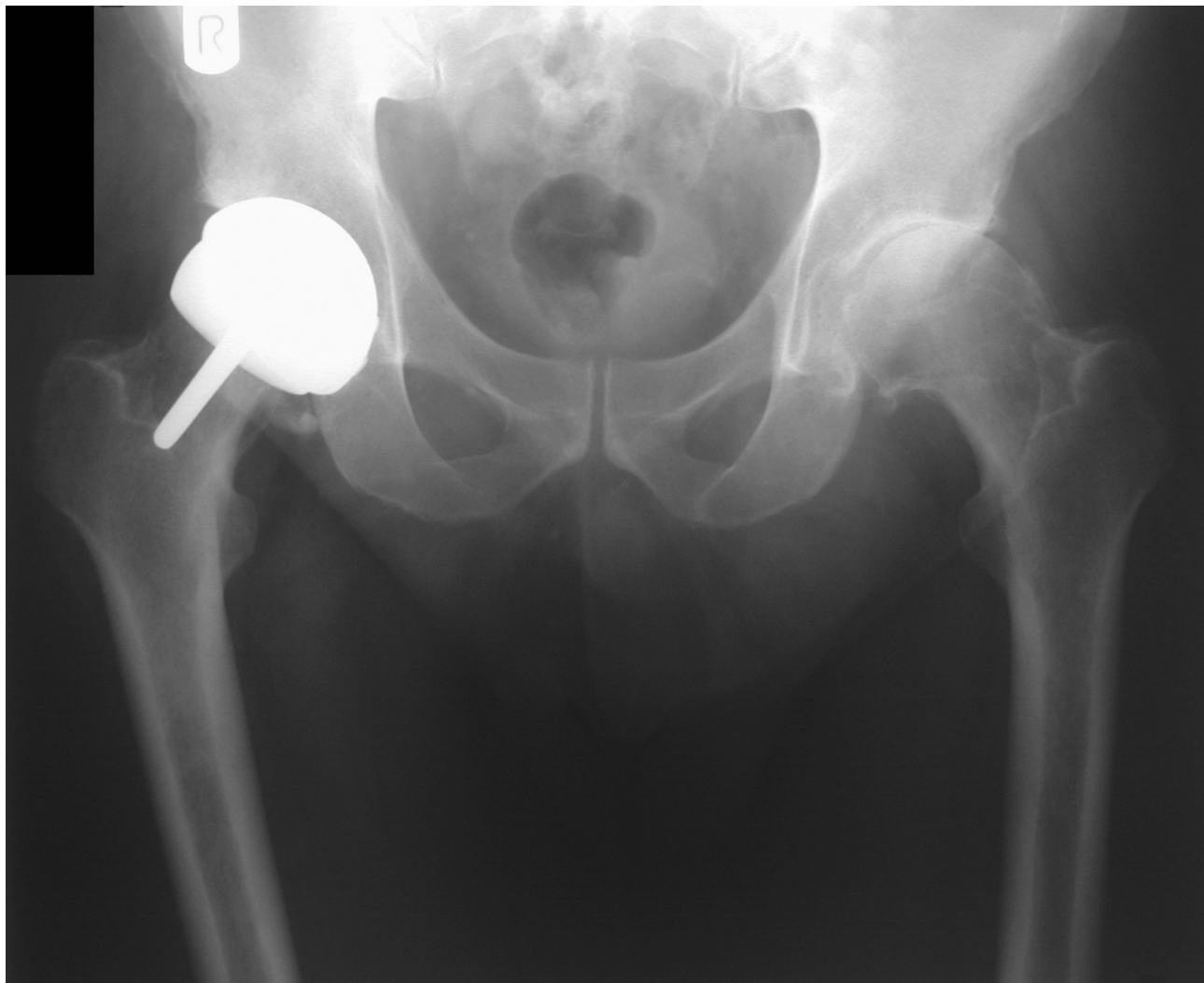
Brotin S1 sknúfa hæ megin

L3-4

Nýjungar við liðskiptaaðgerðir

Yfirborðs
nýjun

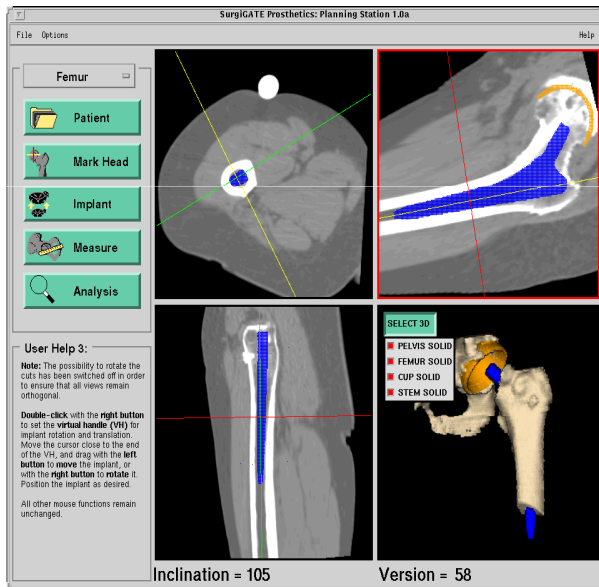
Nýjungar – NEI, gert á Íslandi ....

Drep í beini
og brot á
lærleggshálsi

Skurðaðgerðir við slitgigt .....

FRAMTÍÐIN:

Comp Ass Surg
Min Inv Surg

